

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 162 (13.992)

Trst, sobota, 24. avgusta 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Boris Jelcin začasno suspendiral rusko KP in šest partijskih časopisov

Ruska partija pod udarom

*Mihail Gorbačov ne bo izstopil iz partije, potrdil pa je potrebo po prenovi vodilnega kadra
Prihodnji teden bo o sestavi nove vlade razpravljajl Vrhovni sovjet, odločal bo tudi o usodi pučistov*

MOSKVA — Po spodletelem posku-
su državnega udara čaka sedaj Mihail
Gorbačov nova nelahka naloga:
soočiti se bo moral z vprašanjem ko-
munistične partije in njene prisotnosti
v vodilnem državnem aparatu. Vpra-
šanje je toliko bolj kočljivo, saj Gor-
bačov tvega, da bo njegovo reševanje
negativno pogojevalo zavezništvo s
predsednikom Ruske federacije Jelci-
nom, ki se mu je državni poglavar
med včerajšnjim posegom v ruskem
parlamentu večkrat zahvalil za po-
gumno in dosledno zadržanje v dra-
matičnih urah puča.

Med zasедanjem v parlamentu, na
katerem od včeraj plapolala ruska tri-
barvna zastava, je Jelcin podpisal uk-
rep o suspenziji ruske komunistične
partije. Gorbačov je podpis sprejel z
vidno zaskrbljenostjo, ki jo je pozneje
tudi izrazil. »Premagali smo golpiste,
sedaj pa je nujno, da ostanemo de-
mokratični do konca, kajti niso prav
vsi ruski komunisti podpirali puča,«
je dejal in ob tem potrdil uganjanja prej-
šnjega dne, da bo odpustil celotno do-
sedanjo vlado. »Političnega toka ne
smemo zaustaviti, nujno pa je obnoviti
vodilni kader v državi,«
je pojasnil Gorbačov, ki je sporazumno z Jelci-
nom že imenoval tri nove ključne
predstavnike vlade, in sicer: na mesto
obrambnega ministra je postavil Ev-
genija Šapošnikova, notranji minister
je Viktor Baranikov, šef KGB pa Va-
dim Bakatin. Zapečatil je tudi usodo
Mihaila Moisejeva, ki ga je najprej
potrdil za vrhovnega šefa generalnega
štaba, nato pa je na njegovo mesto
imenoval generala Lobova.

Gorbačov pa je poskrbel še za dru-
go pomembno potezo; prebral je za-
pisnik vladne seje, ki je 19. avgusta
potekala za zaprtimi vrati in ki ji je
predsedoval Valentin Pavlov. Iz zapis-
nika je razvidno, je menil Gorbačov,
da je velika večina ministrov podprla
puč in predlog o uvedbi izrednega
stanja. Tem ministrom je Gorbačov
namenil ostro kritiko, primerjal jih je
z avanturisti in lopovi, med tistimi, ki
so se od predloga že na samem začetu
ogradili, pa je omenil le ministra
za okolje Voroncova. Presenečenje pa
je predstavljala odstavitev zunanjega
ministra Besmertniha, za katerega je
Gorbačov menil, da je v dneh puča
»ostal sumljivo hladen«.

Po moskovskih ulicah in v raznih
kriznih žariščih SZ, predvsem v Balti-
ških republikah, pa je včeraj prišlo do
prave protikomunistične ofenzive, ki
je dosegla neslutene razsežnosti. Gor-
bačov je v zadregi; Litva in Latvija sta
proglasili komunistično partijo za ne-
zakonito, Jelcin je poleg ukrepa proti
dejavnosti KP odredil zaprtje šestih
partijskih časopisov s Pravdo na čelu,
sedež ruske partije so zapečatili. Kljub
tolikšni mrzličnosti pa je Gorbačov v
parlamentu izjavil, da ne namerava iz-

stopiti iz partije, kot nekateri njegovi
sodelavci, »kajti poleg reakcionarjev,
ki so podprli pučiste, je v partiji na
milijone poštenih komunistov«. Nje-
gova zadrega pa je dosegla višek, ko
mu je Jelcin pokazal list papirja (na
sliki AP), ki ga je tudi podpisal in
tako javno obsodil rusko partijo. Poleg
tega so ukinili celice KP znotraj KGB,
iz politbiroja pa sta izstopila tajnika
moldavske in uzbeške partije. KP SZ
je medtem že izključila iz svojih vrst
vse podpornike puča.

V tej čistki, ki naj bi bila naravna
posledica spodletelega državnega
udara, pa ostaja še nejasna usoda pu-
čistov, predvsem Anatolija Lukjanova,
ki ga Gorbačov prišteva med glavne
pobudnike prevrata. Jelcin je napove-
dal njegovo odstavitev, Gorbačov pa
je menil, da bo raje počakal do pone-
deljka, ko se bo sestal Vrhovni sovjet.

V vsej Ruski federaciji so danes
oklicali dan žalovanja za žrtvami de-
monstracij v dramatični noči na torek.
Uradni podatki govorijo o treh mrtvih,
vsi so Rusi, domnevna smrt nekega
ameriškega državljana pa zaenkrat še
ostaja uganka.

ZDA še niso objavile uradnega komentarja v zvezi z zamenjavami v Kremlju

Tujo diplomacijo razdvaja vprašanje pomoči SZ in suverenosti republik

MOSKVA — Washingtonska uprava še ni do-
končno ocenila sprememb v Kremlju, do katerih
je prišlo po spodletelem puču. Meni le, da so
spremembe »notranja zadeva SZ, in da jih je
Gorbačov že načrtoval«. Neuradna ocena pa izra-
ža predvsem zadovoljstvo za odstavitev sovjet-
skega zunanjega ministra Besmertniha, s katerim
je Bela hiša imela sicer korektno stike, ni pa
mogla vzpostaviti sproščene in prijateljskega
odnosa. Washingtonu se torej še vedno stoji po
Ševardnadzeju, sedaj toliko bolj, saj je bivši šef
sovjetske diplomacije včeraj potrdil, da ne bo
sprejel nobene funkcije. Busha (na sliki AP) pa
ta čas menda bolj zanima resica o govoricah, da
so se pučisti polastili tudi nadzornih naprav sov-
jetskega jedrskega arzenala. ZDA niso sicer opa-
zile nobenega sumljivega premikanja, ni pa iz-
ključeno, da je pučistom uspelo tudi to, kar bi se
lahko sprejemnilo v katastrofo svetovne razsež-
nosti, je v neuradnem pogovoru z novinarji ugo-
tavljal predsednik Bush.

Če so ZDA še zaprepadene nad spremembami,
ima nemški kancler Kohl precej jasnejše mnenje.
SZ je treba takoj energično pomagati, malo bolj
negotov pa je v zvezi s priznanjem samostojnosti
baltičskih republik. Kohl namreč meni, da je sedaj
vse prej kot pravi čas za priznavanje suverenosti

republik, ki se za to sicer upravičeno borijo.
Nemški zunanji minister je odločnejši: baltičske
republike je treba priznati takoj, Moskva se bo
tako rešila vsaj enega od številnih perečih vpra-
šanj, s to trditvijo pa se strinja tudi avstrijski
kancler Vranitzky. O gospodarski pomoči SZ pa
bo menda že prihodnji teden razpravljala komi-
sija G 7 v Londonu.

Gorbačov in Jelcin sta prejela vrsto spodbud-
nih sporočil tudi iz Italije. Tajnik PSI Craxi jima
je izrazil zadovoljstvo, nad zasukom dogodkov,
Gorbačovu pa je posebej zaželel, da bi čimprej
prevzel vse funkcije, ki jih je dogajanje na silo
prekinilo. Gorbačovu je pisal tudi papež Wojtyła,
ki je voščilnico, v kateri je ponovno izrazil željo,
da bi čimprej obiskal SZ, izjemoma osebno pod-
pisal. Gibanje za komunistično prenovu pa je iz-
dalo tiskovni sporočili, podpisala sta ju Cossutta
in Garavini, v katerih obsojata golpe, vendar se
ne strinjata niti s suspenzijo ruske KP. Jelcinovo
odločitev sta ocenila kot avtoritarno in reakcio-
narno dejanje, »ki bo Gorbačovu povzročilo veli-
ke težave, kajti demokracijo zagotovi le demok-
racija, svobodo se brani s svobodo, na udar pa ni
mogoče odgovoriti z novim udarom«.

Vojaške enote in četniški uporniki so mesto vklenili v jekleni obroč

Osijek čaka na napad

ZAGREB — Na kriznih območjih Hrvaške je
bilo včeraj mirneje kot prejšnje dni. Spopadov
večjih razsežnosti ni bilo. V Osijeku je bilo sliša-
ti posamezne strele, sicer pa je to slavonsko sre-
dišče vse bolj obkolinjeno s srbskimi silami. Osije-
čani so mesto zavarovali z barikadami, ki so jih
minirali, zaradi česar je poveljstvo osiješke gar-
nizije protestiralo. Iz Novega Sada poročajo, da
je po Donavi priplaval nekaj neidentificiranih
trupel; posebna komisija jih je potegnila iz vode.
Zdaj te žrtve pokopavajo na posebnem delu tam-
kajšnjega pokopališča.

V Pakracu, kjer že peti dan divjajo boji, je
bilo tudi včeraj zjutraj slišati eksplozije. Nekaj
granat je padlo v središče mesta, iz katerega je
zbežalo že 7.000 prebivalcev. Včeraj ob 6. uri je
izbruhnil požar v lesno-industrijskem kombinatu
Papuk. Pri gašenju je sodelovalo le malo prostovo-
ljalnih gasilcev, ker jih je večina pobegnila iz
mesta. Kombinatski 1.300 delavci je bil nosilec
gospodarskega razvoja v občini.

Nasprotna stran pa poroča, da je vseh šest
ranjenih v napadu oboroženih sil Hrvaške na vas
Kinjačka pri Sisku zunaj smrtno nevarnosti. Sa-
mozvana vlada SAO zahodne Slavonije je pozva-
la domača in tuja sredstva obveščanja ter huma-
nitarne organizacije, naj se seznajajo z nasiljem,
ki se na Hrvaškem izvaja nad srbskim narodom.
Kot poroča Tanjug, je na tem območju že okoli
10.000 beguncev, zvečine žensk, otrok in starcev,
ki so se zatekli v gozdove. Hrvaške oblasti so
blokirale vse komunikacije proti planinskem
delu tako imenovane SAO zahodne Slavonije,
zato je oskrbovanje s hrano in zdravlili onemogo-
čeno.

Regionalni krizni štab občine Sisak je pozval
prebivalce krajevnih skupnosti Topusko, Ponik-
vara, Hrvatske selo, Gredjan in Velika Vranovi-
na, stare od 18 do 50 let, naj se javijo v štab
narodne garde Topusko. S seboj naj prisenejo
vojaško knjižico, opasač, škornje in zaščitno mas-
ko. Kdor se ne odzove temu pozivu, bo kaznovan
po hrvaškem zakonu, je še rečeno v pozivu.

**Hrvaška vlada
ne verjame več
v mirno rešitev**

ZAGREB — Na včerajšnji tiskovni konferenci so predstavniki hrvaške vlade zahtevali od pred-
sedstva SFRJ in zvezne vlade naj
tako ukažejo konec agresije proti
njenemu ozemlju. Hrvaška ne
more več prenašati nasilja, drob-
ljenja svojega ozemlja in uničeva-
nja prebivalcev. Za Hrvaško ob-
staja en sam izhod, so menili na
tiskovni konferenci, aktivna ob-
rambna vojna, na katero se je tre-
ba pripraviti, čeprav ima še vedno
prednost miroljubna rešitev. Pou-
darili so, da je prav pomanjkanje
orožja tisto, kar preprečuje Hrvaš-
ki uspešno obrambo, čeprav so
zadnje čase začeli sami proizvaja-
ti orožje, še zlasti minomete.

Šofer tovornjaka je pri Osijeku bil žrtev obstreljevanja s strani letal JA

Verjetno bo to pozitivno vplivalo na letni trend

Inflacija avgusta spet nazadovala na 6,3 odstotka

RIM — Po podatkih statističnega zavoda Istat se v mesecu avgustu nihanje življenjskih stroškov ni bistveno spremenilo v primerjavi z julijem. Na podlagi podatkov iz osmih vzorčnih mest kaže, da uradniške in delavske družine niso imele večjih izdatkov niti za tiste dobrine in storitve, katerih cena tendenčno narašča. Splošna slika je torej pokazala, da se je letni inflacijski indeks nekoliko unesel, in to v vseh vzorčnih mestih, razen v Neaplju, kjer je že spomladi presegel streho 7 odstotkov.

V šestih od osmih vzorčnih mest, v Genovi, Neaplju, Turinu, Bologni, Trstu in Benetkah, so življenjski stroški nihali med 0,3 in 0,4 odstotka. V Milanu so se povečali le za 0,1 odstotka, medtem ko so v Palermu celo padli na -0,1 odstotka. Podoben trend so zabeležili tudi avgusta lani, kljub temu, da je tedaj prišlo do nekaterih tudi občutnih poviškov osnovnih življenjskih potrebščin. Omenili smo, da je letna inflacijska stopnja prebila streho sedmih odstotkov samo v Neaplju, medtem ko je ostala v bistvu nespremenjena v ostalih vzorčnih mestih, najnižja pa je bila v Trstu in Milanu, in sicer 6 odstotkov.

Cene, ki so v splošnem pogledu največ vplivale na življenjske stroške se nanašajo na prehranske izdelke; najvišje cene so zabeležili v Bologni (0,5 odstotka), najnižje pa v Palermu (-0,2 odstotka). Glede stroškov za oblačila in obutev so podražitve zabeležili v Benetkah (0,4 odstotka) in jo pripisujejo podražitvi čevlarskega obrtništva. Cene, ki so avgusta največ vplivale na nihanje življenjskih stroškov pa se na splošno nanašajo na izdatke za gospodinjstvo. V tem mesecu so namreč znatno podražili pohištvo in belo tehniko, detergente ter drobno gospodinjstvo opremo (steklenina, pribor, porcelan).

Augusta so delavske in uradniške družine potrošile najmanj za prevoze, zdravstvo, komunikacije in prosti čas, nekoliko več, med 0,5 in 0,8 odstotka pa so odrinili za gostinske storitve, kar je treba pripisati dopustom. Avgustovski podatki bi morali po mnenju strokovnjakov bistveno vplivati na letno nihanje inflacije in jo zaustaviti pod streho sedmih odstotkov. Letošnji podatki so namreč pozitivnejši od lanskih: julija 1990 je inflacija dosegla 6,7 odstotka in je ta trend ohranila do pozne jeseni, letos pa ni presegla 6,3 odstotka.

Redčijo se vrste politburoja, v Litvi pa so KP sploh prepovedali

Temne ure za KP SZ

V SZ padajo miti: 15-tonski kip Feliksa Džerzinskega, ustanovitelja KGB, so včeraj odstranili (Telefoto AP)

MOSKVA — Spodleteli državni udar v Sovjetski zvezi bo najbrž usoden ne samo za tiste, ki so golpe organizirali in ga vodili, temveč tudi za sovjetsko komunistično partijo kot tako. V zadnjih dneh in urah beležimo celo vrsto pobud proti KP — v Moskvi, v Kirgiziji, v Litvi — ki jo vsi v bistvu obtožujejo, da je milo rečeno mlačno reagirala na protiustavni udar.

V teku je obširna čistka v vrstah KP. Oleg Baklanov, nekdanji sekretar centralnega komiteja in Vasilij Starodubcev, predsednik kmečkega sindikata, sta ostala brez parlamentarne imunite in sta takoj končala v zaporu, ker sta se udeležila državnega udara. Sovjetsko javno tožilstvo je izdalo zaporni nalog tudi za nekdanjega namestnika obrambnega ministra Varennikova, iz neuradnih virov pa poročajo, da so predsednika parlamenta Lukjanova suspendirali, potem ko ga je predsednik ruske vlade Silajev javno obtožil, da je bil pravi organizator protiustavnega poskusa prevzemanja oblasti. Spremembe so zajele tudi Pravdo, ki od včeraj ni več organ centralnega komiteja KP SZ, temveč »splošni politični dnevnik KP SZ«.

V Litvi je medtem parlament sklenil, da prepove tamkajšnjo komunistično partijo, ki jo obtožujejo, da je uresničila vse direktive pučistov. Ističasno so tudi zaplenili vse imetje litovske komunistične partije. V Moskvi so prepovedali majhno liberalno demokratsko stranko, ki jo je župan Gavril Popov obtožil, da je podprla Odbor za izredno stanje.

V Kirgiški republiki je predsednik Askar Akajev včeraj zjutraj sporočil, da so podržavili palačo centralnega komiteja krajevne komunistične partije ter poslopje, v katerem je Leninov muzej.

Tudi mimo ukrepov posameznih republik ugled KP SZ pada, vrste njenega politburoja pa se že nevarno redčijo. Poleg omenjenega Baklanova so

aretirali tudi člana Genadija Janajeva. Iz povsem nasprotnih razlogov pa sta odstopila v četrtek kazahstanski predstavnik Nursultan Nazarbajev, včeraj pa še vodja uzbekistanskega cekaja Islam Karimov. Oba sta izjavila, da gre za protest zoper strahopetno in nepričipielno stališče pravovernega dela vodstva sovjetske komunistične partije in njenega sekretarjata. Očitajo jim, da niso pravočasno izrazili svojega stališča do protiustavne dejavnosti pučistov.

Namesto, da bi se jasno izrazilo proti državnemu udaru, pravi Karimov, je vodstvo sovjetske partije skušalo dezorientirati komuniste in jih prepričati, da podprejo državni udar, kot sta včeraj potrdila CK in prezidium nadzorne komisije KP Uzbekistana, kar Karimov ocenjuje kot udarec na čast in dostojanstvo uzbekistanske partije.

Stromo padanje ugleda partije je povsem v skladu s trendom v vsem svetu, razen na Kitajskem ter sledi tudi odločnem zmanjšanju njenega članstva v SZ, kjer se je število vpisanih v partijo zmanjšalo za dva milijona članov. V tem vzdušju pripravljajo 29. partijski kongres, ki bi moral biti oktobra. Na njem bi se sovjetska partija morala odreči dogmatizmu, lažnemu enoumju in prvič vnesti v svoj statut tudi besedo o človekovih pravicah. Sicer pa voditelji partije na skorajšnji kongres gledajo dokaj pesimistično, če že ne s strahom.

Gorbačov je na svoji prvi tiskovni konferenci po propadu državnega udara rekel, da bodo odstranili iz partije vsi njeni reakcionarni člani, da pa ne bo dovolil nikakršnega lova na čarovnice, kot je bilo prav za to partijo značilno v preteklosti. Partijo je treba rekonstruirati s pomočjo vseh republik, samo tako bo postala instrument demokratičnega sožitja. Samo na ta način bo mogoče rešiti partijo pred propadom in narediti iz nje organizacijo, ki bo lahko usmerjala demokratične procese v sovjetski družbi ob spoštovanju človekovih pravic.

Slovenski tisk poroča

LJUBLJANA — Tiskovna agencija STA nam je posredovala naslednji pregled pisanja slovenskega tiska

DELO: Usodni trenutki - Hrvaška naselja padajo pod naleti velikosrbske vojske. Zdaj je le še vprašanje časa, kdaj bo tudi Franjo Tuđman izdal ukaz o splošni vojni za obrambo Hrvaške. Hrvaška morda ni oborožena, vendar pa je pripravljena na vojno, ki se ji, kot kaže, ne bo mogoče izogniti. Vprašanje je le, ali lahko Evropa, premo- la zainteresirana za morebitno balkansko prelivanje krvi, to prepreči z oborožitvijo Hrvaške, in ne več s puhalci o miru, ki ga ni mogoče doseči z dogovori, marveč le z orožjem, piše v uvodniku Goran Moravček.

DELO: Varljiva Peterletova vaba - Slovenska vlada je z lastninsko zakonodajo znova pokazala svojo pretrano in nevarno obrnjenost v preteklost, k preferiranju nekaterih slojev in k zapostavljanju narodnogospodarskih vidikov kot celote.

Posledice sprejema zakona o lastnjenju podjetij so lahko skrajno daljnosežne in škodljive. Mnogi, ki so bili doslej pripravljeni zamažati na eno oko zaradi obljubljene razdelitve sorazmerno visokega deleža premoženja podjetij v obliki delnic, tega danes niso več pripravljeni storiti iz dveh razlogov: zaradi prepričanja o neučinkovitosti državnega vodenja podjetij in pa zaradi prepričanja, da lahko tako daljnosežni procesi, kot je privatizacija, temeljijo predvsem na čim

večjem in čimbolj aktivnem delu prebivalstva, meni v komentarju Mija Repovž.

VEČER: Devalvacija v intervjuju - Govornice o devalvaciji, ki bi le legalizirala stanje, ki je pri odkupu tujih valut že vzpostavljeno (tržni tečaj, ki je dosti višji od uradnega), pričajo tudi o dejanski (ne)moči zvezne oblasti v državi, ki razpada, piše med ostalim v uvodnem komentarju Sonja Ploj-Rataj.

SLOVENEK: Skušnjave zmage - Vojaška zmaga v Sloveniji kljub pozitivnim ocenam, ne opravičuje močnejših investicij v vojsko in večje militarizacije družbe, zlasti ne v času težkih ekonomskih razmer. Pokazalo se je, da je vojaška moč Slovencev v njihovi vojaški nemoči. Prav vojaška pripravljenost pa je pogoj drugačne pripravljenosti ljudi, da za vsako ceno in ne glede na žrtve, tudi z golimi rokami, branijo tisto, kar je njihovo. Zato bi to morali upoštevati tudi tisti, ki oblikujejo slovensko obrambno strategijo, meni Vlado Grajf v svojem komentarju.

DNEVNIK: Zračni prostor bi spet zaprli - Na ministrstvu za promet in zveze Slovenije odkrito izražajo bojazn, da se bo uresničila napoved generala Rašete, po kateri naj bi vojska pobrala vse kontrolno-navigacijske naprave, ki so v kontrolnem stolpu na letališču Brnik, v Dolskem in Ilirski Bistrici. Če bo armada to namero uresničila, bo naš prostor spet zaprt, poroča Dnevnik in dodaja izjavo prometnega ministra Kranjca, da bi Slovenija v tem primeru morala kupiti nove naprave, ki stanejo najmanj sedem milijonov dolarjev. Nakup in namestitve bi trajal nekaj časa, naša letališča pa bi bila takrat seveda opustela.

SLOVENEK: Demokracija in mir nedeljiva - Propadli državni udar v SZ in dogajanje v Jugoslaviji kažeta na polom politike Zahoda v odnosu do teh dveh razkrajajočih se držav. Zahod je na eni strani aktivno podpiral integralizem Moskve in Beograda, na drugi strani pa je ignoriral dejstvo, da vodilni sovjetski in jugoslovanski politiki nikoli niso bili izvoljeni na demokratičnih volitvah.

Zahod je začel uporabljati dvojna merila glede uporabe demokratičnih standardov. Ena merila naj bi veljala za razviti Zahod in nekdanje sovjetske satelite, druga pa za SZ in Jugoslavijo. Vendar, če je nedeljiv mir, je nedeljiva tudi demokracija. Zato bo Zahod očitno primoran revidirati svojo dotedanje politiko do Jugoslavije in SZ.

SLOVENEK: Ex oriente lux - Za zahodne države bi moral biti sramotni konec puča v SZ pomemben nauk. Komunizem je odigral. Hkrati pa bi se morali tudi zavedati, da je bil le komunizem tisti, ki je Jugoslavijo držal skupaj, piše med ostalim Drago Lavrenčič.

Politična razhanja med belci v Južni Afriki niso zanemarljiva

CAPETOWN — Zadnji krvavi spopadi v Južni Afriki so jasno dokazali, da obstajajo razlike tudi med belci in da so tudi oni v bistvu razdeljeni v plemena. Tudi pri njih so politične razlike tesno povezane z nacionalno pripadnostjo, prav tako kot med južnoafriškim črnskim prebivalstvom. Dosedanje južnoafriške vlade so vedno poudarjale razlike, ki obstajajo med posameznimi črnskimi plemeni in sicer iz dveh razlogov: da bi dokazali, da belci (15 odst. prebivalstva) niso taka manjšina kot pravijo, in drugič, da bi podpihovali etnična nasprotja med črnskimi plemeni po načelu »divide et impera«. S tem so hoteli še podkrepiti dejstvo, da so politične in etnične razprtije med Zuluji, Xhosi itd. prevelike, da bi realno lahko pomislili na črnsko vlado.

Po drugi strani naj bi bili belci homogena skupina, v okviru katere obstaja samo normalna politična dialektika, ne pa etnični spori. Sedaj se je izkazalo, da je položaj nekoliko drugačen. Južnoafriška skrajna desnica soupada skoraj v celoti z Buri, narodom nizozemskega porekla, ki so v začetku 17. stoletja začeli s kolonizacijo sedanje Južne Afrike. Buri govorijo afrikaans, nizozemski dialekt in so povečini kalvinisti, kmetje, veleposes-

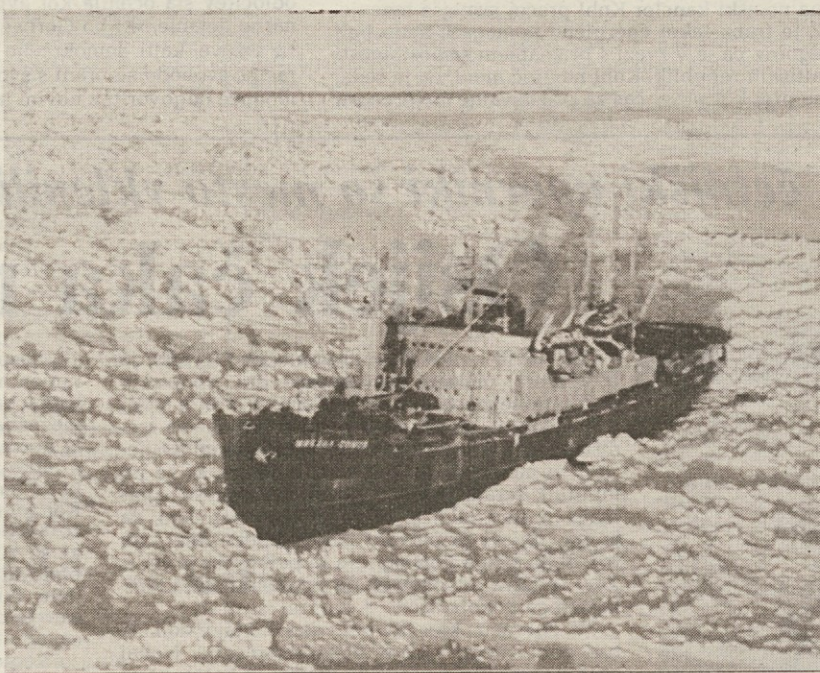
tniki. Najbolj se bojijo agrarne reforme, saj bi morali vrniti dober zemljo črnskemu prebivalstvu, ki sedaj razpolaga samo z sušno in neplodovito zemljo.

Dokaj podobni so jim hugonoti, potomci francoski protestantov, ki so se konec 17. stoletja izselili v Afriko, da bi se izognili katoliškemu preganjanju. Vodja hugonotov je Eugene Terre-Blanche, ki je vodja burskih terorističnih organizacij. Tudi hugonoti so poljedelci, vendar pa so se prilagodili tudi življenju v mestih.

Četrto belo plemo so evropski prišleki iz prve polovice tega stoletja. Gre predvsem za potomce Angležev, vendar ima kar 30.000 južnoafričanov tudi potni list neke države Evropske skupnosti. To »pleme« se ukvarja s terciarno dejavnostjo, politično pa so dokaj raznoliki.

Sicer pa se tudi v Južni Afriki položaj spreminja in politična pripadnost in prepričanje se ne krijeta več strodo- stotno z nacionalno pripadnostjo. Tako na primer sedanjí predsednik De Klerk, ki je Bur, vodi tiste, ki so razumeli, da apartheid ne vodi nikamor, da pelje samo v radikalizacijo položaja in najbrž v krvavo obračunavanje med posameznimi plemeni. Upati je, da ga bodo razumeli in beli in črni prebivalci Južne Afrike.

Prvi led na Antarktiki

Medtem ko se v zlasti ob Jadranu še spopadamo s pasjo vročino, so na južni polobli prvič to zimo naleteli na velike težave zaradi mraza in ledu. Sovjetska raziskovalna ladja Mihail Somov je ostala vkleščena v ledu na Antarktiki približno 30 km od oporišča Molodežnaja. Sto petdeset članov posadke je moralo zapustiti za pomoč. Po večurnem iskanju so ladjo končno zasledili, premraženo posadko pa so prepeljali v Cape Town (Telefoto AP)

Jugoslovanska vojna letala vdirajo k sosedom

BUDIMPEŠTA — Predvčerajšnjim je osem letal JA trikrat kršilo madžarski zračni prostor. Na včerajnji tiskovni konferenci v madžarskem obrambnem ministrstvu so povedali, da je v njihov zračni prostor priletelo pet letal, potem eno in nazadnje še dve. Letela so zelo nizko, le 100 do 300 metrov visoko, in vdrla do tri kilometre globoko v madžarski zračni prostor. Dve sta z madžarskega zračnega prostora izstrelili raketi zrak - zemlja na cilje na Hrvaškem.

Na Madžarskem sodijo, da to ni bila namerna vojaška akcija proti Madžarski, temveč napaka pilotov, morda pa je celo šlo za vojaške izvidniške polete. Poudarjajo pa, da bodo taki dogodki madžarsko politično in vojaško vodstvo prisililo k strožjim ukrepom.

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din, mesečna naročnina 230.00 din.

Posilni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasni agenciji PUBLIEST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
Fax 040/772418

GORICA - Drevoval 24 maggio 1
Tel. (0481) 633382 - 535723
Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Tatovi oropali banko v Maranu

MARANO LAGUNARE — Dva zadržana bandita sta včeraj, malo pred 10. uro v Maranu Lagonare oropala krajevno podružnico Casse di Risparmio di Udine e Pordenone. Kot so sporočili karabinjerji, sta nepridiprava prišla v neposredno bližino banke z malo prej v Trstu ukradeno alfo 164, katero so nato opustili pri Carlinu.

Bandita sta stopila v banko ter odločno le z nekaj besedami od blagajnikov zahtevala denar. Izročili so jima 35 milijonov lir, ki so jih blagajniki stisnili v najlonsko vrečko. Več bankovcev je bilo rdeče pobarvanih, da bi preko njih policija lahko razpoznala tatove. Vendar pa so banditi slednje pustili v avtu, ki so ga po begu zapustili v bližnjem kraju.

Prispevek gasilcev k urejanju Senožec

SENOŽEČE — Ob sežanskem občinskem prazniku bodo jutri ob 17. uri v Senožecah otvorili garaže gasilskega doma. Ob tej priložnosti bodo gasilci izvedli vajo in v uporabo predali novo gasilsko vozilo TAM 80. Sledila bo gasilska veselica z zabavo s plesom.

»Že dolgo let se pripravljamo na dozdavo garaž, ki so pomemben subjekt pri zaključku in urejanju prostora za gasilsko društvo Senožče. Dozidava se je zavlekla zaradi finančnih težav. Sedaj pa smo garaže in prizidek gasilskega doma končno le spravili pod streho. Sedaj pa urejamo okolico doma. Pri zidavi garaž so nam pomagala podjetja, sodelovali pa so tudi prostovoljni gasilci. Gasilci so dali pomemben prispevek k novim garažam, obenem pa pomeni to tudi prispevek gasilcev k urejanju Senožec,« je dejal Rado Meden, predsednik sežanske občinske gasilske zveze in gonilna sila senožških gasilcev.

»Za gasilsko društvo, ki šteje 130 prostovoljnih članov, pomenijo nove garaže delovno zmago. V njih bo prostora za 3 vozila, drugo leto pa namestavamo še prenoviti objekt - stano-

vanjske prostore in upravne prostore. Letos mineva 10 let od otvoritve naše gasilskega doma. Na nedeljski slovesnosti bo delovno zmago počastilo približno 100 gasilcev in ob tej priložnosti bomo prikazali eno izmed gasilskih vaj. Dobili bomo manjše orodno gasilsko vozilo in ga predali svojemu namenu,« je dejal Jurij Zelen, predsednik Gasilskega društva Senožče. (-oks-)

Počitniška vreča ki preseneča

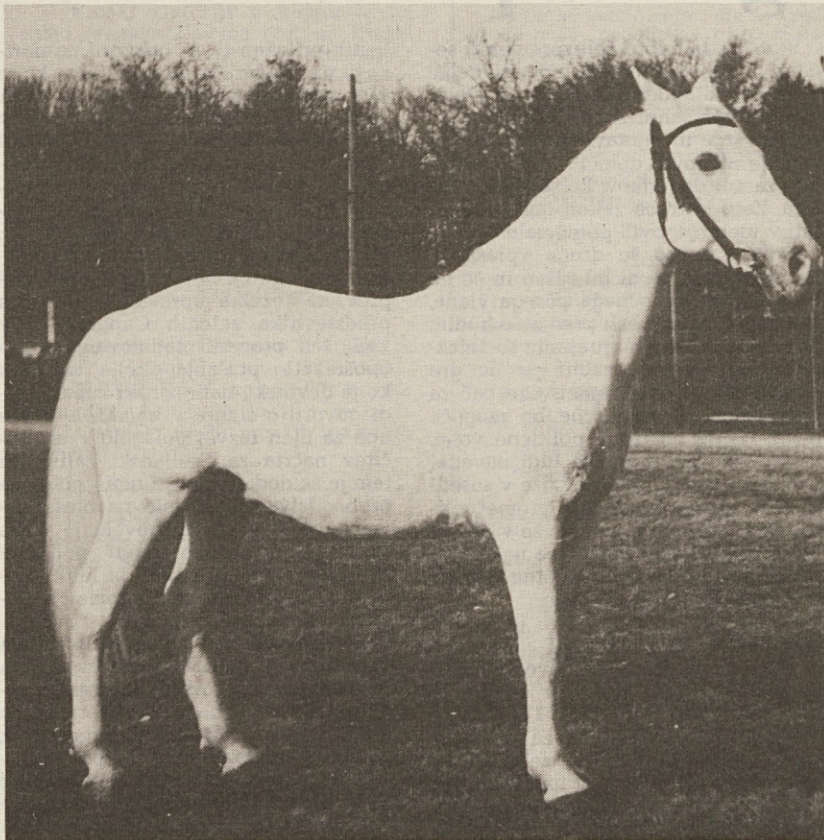
SEŽANA — Sežanska Zveza prijateljev mladine organizira bogat program počitniških dejavnosti pod naslovom "Počitniška vreča, ki preseneča". Tako se bodo lahko sežanski osnovnošolci do konca počitnic 30. avgusta udeleževali raznih dejavnosti. Z mentoricami bodo odšli na plavanje v bazen v Lipico, kjer bodo v zeleni oazi sredi Krasa lahko še igrali minigolf, si ogledali kobilarno, idr., odšli na razne izlete po Krasi in spoznavali kraške lepote in znamenitosti kot denimo biser Krasa - mesto Štanjel, odšli na Vremščico - 75. točko slovenske planske transverzale, ali pa risali po sežanskih pločnikih. Program bodo izvajale študentke psihologije s Filozofske fakultete.

Otroci se bodo zbrali vsak dan (razen ob sobotah in nedeljah) v sežanski Kosovelovi knjižnici, kjer bo prvi dan spoznavni dan ob petju, plesu in družabnih igrich. Organizatorji se bodo potrudili, da bodo zadnji počitniški dnevi lepši in da bodo le-ti ostali v trajnem spominu malih glav. (-oks-)

Večer z Mrzelovo

Kosovelova knjižnica in kmetijska zadruga Vinakras iz Sežane vabita drevi na večer ob poslušanju šansonov in poezije. Večer se bo pričel ob 20. uri v sežanski enoteki. Na njem pa se bo predstavila znana gledališka igralca Jerica Mrzel. Ker prazna miza ne prinaša veselja, bo obiskovalce čakal skormen prigrizek.

Konjušnica v Lipici je v hudi finančni krizi Prodaja lipicancev

LIPICA — Hude posledice »turistične krize« v Sloveniji, ki jih je povzročila vojna v Sloveniji, je prisilila lastnike slavne konjušnice v Lipici, da prodajo nekaj svojih čudovitih konjev. Od 230 konjev, ki jih ima konjušnica v Lipici, so tako prodali že 36 od najlepših konjev s povprečno ceno približno šest milijonov lir. Odkupili so jih v glavnem navdušeni italijanski, slovenski ali nemški jezdec, nekateri pa so celo končali v neki konjski cirkus.

Konjušnica v Lipici je ena najstarejših v Evropi, saj jo je dal zgraditi daljnje-ga leta 1580 nadvojvoda Karel Habzburški, da bi vzredil najbolj plemenite žrebce za svoje konjenike v Grazu. Po koncu druge svetovne vojne je ta nekoč slavna konjušnica štela le enajst plemenskih žrebcev, tako da so potrebovali polnih štirideset let, da je ta konjušnica spet doživela blesek nekdanjih časov.

Vsako leto si konjušnico v Lipici ogleda približno 300 tisoč obiskovalcev, na leto pa konjski inštruktorji opravilo 40 tisoč ur lekcij jahanja. Mnogo od teh bodočih konjenikov je iz Trsta in okolice. Vendar pa vzdrževati konje zahteva izreden finančni napor, in sicer od 360 do 720 tisoč lir na dan! Prav ta je razlog, da so se lastniki odločili za krčenje števila plemenitih žrebcev v Lipici. Prav, da bi rešili bodočnost te konjušnice, je hotel Maestoso pripravil posebne pakete izredno nizkih cen za celotni teden prenočevanja in lekcij jahanja konjev. Teden dni počitnic v Maestosu stane 2.950 dinarjev (približno 130 tisoč lir), začetniški tečaj jahanja, ki traja 12 ur, pa stane 1.750 dinarjev (približno 78.000 lir).

V sodelovanju s slovenskimi denarnimi zavodi v Italiji in tremi deželnimi bankami se nadaljuje akcija POMOČ SLOVENIJI '91. Sredstva bodo po sklepu solidarnostnega odbora namenjena ublažitvi posledic vojne v Sloveniji.

Tekoči računi pri slovenskih denarnih zavodih:

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA (Sedež Trst, Agencija Domjo, Agencija Rojan) — 01.6560/54

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE — 9626

HRANILNICA IN POSOJILNICA NABREŽINA (Sedež Nabrežina, Filiala Sesljan) — 65283-1

KMEČKA BANKA GORICA (Sedež Gorica, Filiala Krmin) — 61001

HRANILNICA IN POSOJILNICA DOBERDOB — 1720

HRANILNICA IN POSOJILNICA SOVODNJE — 23/7

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA - Filiala Čedad — 02.200/89

Dodatne številke tekočih računov:

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE — 42568/5

CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA — 13160/1

BANCA POPOLARE UDINESE — 6986

Sedež solidarnostnega odbora Slovencev v Italiji odgovarja na telefonsko številko SKGZ: 368094; fax 368158.

Park svobodne Slovenije podjetje za izvoz čustev

PIRAN — Moral se je spomniti tujec, poslovnež iz Londona nemškega rodu, Günther Wegner, ki je predsedniku piranskega izvršnega sveta Andreju Grahorju predlagal, da bi na območju Kroga pri Sečovljah uredili Park svobodne Slovenije. Vsakdo, predvsem pa menda tujci, bi lahko dobil v zakup košček zemljišča, na katerega bi lahko postavil kamen z napisom, svojim imenom, morda tudi zastavico, lahko bo zasadil cvetje, travo, grmičevje, ali celo drevo... Možnosti je več, idejno zasnovano parkovno ureditve pa že pripravlja Eva Kosovel iz Portoroža. Tako bi postopoma uredili nekakšen spominski park.

V zakup bi oddali različne velikosti zemljišča, osnova bi bila kvadratni čevlj (poslovnež je iz Londona!), to je približno 33 centimetrov dolg in prav toliko širok, košček zemlje, za kar bi najmanj znašala sto dolarjev. Kvadratni meter bi tako stal 900 dolarjev. Poslovnež Wegner naj bi za celotno trženje, prodajo in organizacijo posla od tega prejemal 40 odstotkov denarja, 20 odstotkov bi šlo za ureditev samega parka, preostalih 40 odstotkov pa v slovenski spominski sklad in bi z njim pomagali razvijati slovensko gospodarstvo. Günther Wegner je že ustanovil mešano podjetje Park doo, geslo tega podjetja naj bi bilo »Glasuj za svobodno Slovenijo«, zbrati pa želi na ta način vse tiste, ki so pripravljeni pomagati Sloveniji pri njenem osamosvajanju. Spominski park, ki bi nastal iz tega, bi pomenil nekakšno oddolžitve podpornim članom Slovenije. Občina Piran bi pridobila novo atrakcijo, nekaj poceni propagande in en urejen park več.

Predsednik piranske občinske vlade Andrej Grahor nam je povedal, da je načrte razložil tudi ljubljanskemu nadškofu Alojziju Šušterju in ministru Ingu Pašu in da načrte v Ljubljani načelno podpirajo. Pojasnil je tudi, da park svobodne Slovenije ne bi oviral nobenih drugih, že prej zastavljanih načrtov v zvezi s Krogom, saj bi za začetek oddali le 200 kvadratnih metrov zemljišča (gre za pobočje pod vrhom Kroga), rezervirali pa bi 6800 kvadratnih metrov površine za ves park. Iz drugih virov (cerkvenih krogov) pa smo slišali, da vprašanje Kroga lastninsko še ni urejeno in da namerava Cerkev terjati objekte in zemljišča, ki so bila last tamkajšnjega benediktinskega samostana. To pa seveda še ne pomeni, da cerkvena oblast uradno nasprotuje načrtom na Krogu.

Pa še nekaj - poslovnež Günther Wegner je slovenskim turističnim delavcem znan, saj so tudi z njim pripravljali projekt začasnega zakupa počitnic na Bernardinu. Ta "timesharing" je propadel, vse skupaj je pred sodiščem, vendar Wegner, po zagotovilih nekaterih udeležencev tega posla, menda ni kriv za neuspeh. Vsekakor bi bil prvi, ki bi mu uspelo po centimetrih oddajati zemljišče v piranski občini. Sam globoko verjame v uspeh, zato je v šali svoje podjetje že imenoval podjetje za izvoz čustev.

Na sliki: lepota naše obale: Piran z Bernardinom in Portorožem - vse več je novih pobud, da bi ovrednotili ta biser Jadranske obale.

BORIS ŠULIGOJ

gospodarski dopis iz Slovenije

Kar tri države en sam črni tečaj

JOŽE PETROVČIČ

Najprej v Sloveniji, potem na Hrvaškem, zdaj pa tudi v Srbiji lahko legalno zamenjate devize po črnem tečaju v tamkajšnjih poslovnih bankah. Le v Sloveniji je vzpostavljen nekakšen devizni trg, saj dinarski tečaj tujih valut določa kupčija z deviznimi pravicami na ljubljanski borzi. Na Hrvaškem, zlasti pa v Srbiji, tečaje tujih valut določajo banke same po svojem občutku, so pa zelo blizu tistim tečajem, ki veljajo v Ljubljani. Zvezna vlada in jugoslovanska narodna banka skušata te »divje« devizne frge preprečiti, toda ker ni mogoče zagotoviti zadovoljivega delovanja zveznega deviznega trga, so se sprijaznili z dejstvom, da sila spreminja zakone in zato očitno ne bo več nasprotovan popolni liberalizaciji na deviznem področju.

»Sila, ki spreminja zakone« je seveda velika devizna suša, s katero se otepajo vsi, tako republike kot zveza. Narodna banka Jugoslavije ima še za 3,6 milijarde dolarjev deviznih rezerv (v poslovnih bankah naj bi bilo takih rezerv še za 820 milijonov dolarjev), ki pa jih je zamrznila: ne dovoli jih uporabljati za intervencije na zveznem deviznem trgu, ne dovoli pa jih tudi jemati za poravnavo letošnjih dolžniških obveznosti. Teh obveznosti ima Jugoslavija do tujine še za 938 milijonov dolarjev, od česar odpade na vrnitev dolgov mednarodnim finančnim ustanovam 413 milijonov dolarjev, tujim vladam bo treba letos poravnati za 245 milijonov dolarjev dolgov, komercialnim bankam pa vrniti 280 milijonov dolarjev. Ker deviz od izvoza ni in ker tudi ni dodatnih posojil, ki bi jih lahko uporabili za odplačilo dolžniških obveznosti, bo jugoslovanska vlada morala kmalu sporočiti, da ni več sposobna poravnati dolgov.

Jugoslovansko gospodarstvo kljub vojnini razmeram še vedno izvažajo, vendar devize vnovič tam, kjer zanje dobi več. Nikakor ne pri Jugoslovanski narodni banki, ki daje za eno mar-

ko 13 dinarjev, ampak v poslovnih bankah, ki dajo za marko že 22 in 23 dinarjev. Še raje pa podjetje obdrži devize v tujini in jih potegnejo iz tujih bank takrat, ko se prikaže priložnost za dober zaslužek. V času, ko cvetejo kupčije z orožjem in ko je treba čedalje bolj upoštevati razmere, ki so posamezne republike pripeljale že skoraj do tega, da bodo morale razglasiti pravila, ki veljajo za vojno gospodarstvo, je priložnosti za dobičkonosne kupčije kar dovolj. Podjetja jih seveda dobro izkoriščajo in zato cvetejo tudi kupčije na regionalnih deviznih trgih.

Z legalizacijo črnega deviznega trga in njegovim prenosom v poslovne banke si skušajo republike zagotoviti devize za najnujnejše nakupe v tujini.

Takšen način prodaje deviz je velika spodbuda za izvoz. Zdajšnji uradni devizni tečaj (13 dinarjev za marko) je povsem neuporaben v gospodarstvu in izrazito zaviralen, saj se za tako menjavo že dolgo ne izplača izvažati. Vendar pa legaliziran tržni tečaj tujega dinarja ne more toliko pomagati izvozu, da bi lahko zapolnil primankljaje, ki so nastali zaradi vojne in vojnini razmer. Priliv deviz od turizma je povsem presahnil (zaradi česar ima največje težave Hrvaška), zdamskih deviznih nakazil ni več (zaradi česar imajo izgubo vsi, zelo veliko pa predvsem BiH in Srbija), tranzitni promet je usahnil, z njim pa tudi devizni zaslužki (kar posebej prizadeva Srbijo, Slovenijo in Hrvaško), zaustavila se je prodaja žita oziroma zamenjavanje žita za nafto (kar je posebej prizadelo Srbijo)...

Proti popolni devizni liberalizaciji pričakovati je, da bodo samostojni devizni trgi zaživel tudi v BiH, Črni gori in v Makedoniji - država zvezna ne more storiti ničesar. Lahko grozi, lahko predpisuje odloke, lahko navede suspenze, vendar pa ostaja nemočna. Rada bi ostala gospodar nad devizami, a nihče ji ne more več zagotoviti te moči. Zaradi nemoči bo morala kmalu razglasiti moratorij nad vračanjem tujih dolgov.

V koordinaciji tržaške pokrajinske uprave, ki ji predseduje Dario Crozzoli

Gospodarski Trst se izprašuje o svoji negotovi prihodnosti

Gospodarski Trst se izprašuje o svoji prihodnosti. Nedavni in še trajajoči dogodki v sosednji Jugoslaviji in tudi dramatična kriza v Sovjetski zvezi, ki se je na srečo pozitivno razrešila, so in bodo zmanjšali temelje sodelovanja z Vzhodom, v okviru katerega je imela prav Furlanija-Juljska krajina, zaradi svoje geografske lege središčno vlogo. Mesto Trst s svojimi številnimi gospodarskimi dejavnostmi pa še večjo. Za premostitev teh težav bo seveda potrebno vložiti veliko naporov.

Pokrajinska uprava si je prevzela to nalogo in v okviru posebne opazovalnice-odbora, v kateri sodelujejo poleg pokrajinskih upraviteljev še okoliški župani, parlamentarci ter predstavniki raznih gospodarskih produktivnih kategorij. Z raznimi posegi namreč skušajo koordinirati razne pobude, da bi se napor gospodarstvenikov ne razpršil v razne smeri, kar bi gotovo obrodilo skromnejše rezultate.

Predsednik pokrajine Dario Crozzoli je v okviru te problematike včeraj sklical javno srečanje z vsemi temi subjekti, na katerem je tekla beseda o teh vprašanih in seveda o nadaljnjem gospodarskem razvoju Trsta. V uvodnem posegu predsednika Crozzolija je bili slišati predvsem zaskrbljujoče besede zaradi zadnjih dogodkov, ki so v veliki meri zaustavili gospodarski promet s temi vzhodnimi državami. Tolmačil je občutke vseh, ko je z zadovoljstvom ocenil razplet dogodkov v SZ, kar po njegovih besedah odpira nove možnosti sodelovanja z Vzhodom in v tem okviru se prav Pokrajina postavlja kot ustanova, ki naj bi koordinirala vse te odnose. Zavzel se je za tesne povezave z Deželo in z Državo, ker na vse te probleme je treba gledati z "evropeističnim" duhom. Doslej so bile sprejete že številne pobude na državni ravni, sedanjí predlogi pa bodo predočeni vladnim oblastem na začetku prihodnjega meseca.

Skratka, ta odbor želi spremeniti sedanjí negativni moment v pozitivnega. Predsednik Pokrajine se je zaustavil tudi ob vprašanju zakona za obmejno sodelovanje in ugotavljal, da bi se izvajanje njegovih določil lahko zaustavilo zaradi dogodkov, ko se Vzhod zapira. Zato je treba zakon takoj uporabiti v vseh njegovih potencialnostih.

Odprta pa so še druga vprašanja. Problem carin še ni bil rešen in če ne bo prišlo do odločnega posega vlade, se bomo kmalu znašli pred zelo hudim problemom. Drugo vprašanje so železniške povezave, pozabiti pa ne gre niti na trgovinski promet. Gre pač za vrsto vprašanj, ki jih ne bo mogoče rešiti, če ne bo trdne politične volje. Predsednik Pokrajine je tudi navedel podatek, da se je zaradi krize v sosednji Jugoslaviji trgovinski promet znižal za 40 odstotkov, kar bo že v bližnji prihodnosti imelo posledice na zaposlitvah in nasplošno na celotno tržaško gospodarstvo.

Predsednikovim besedam je sledila razprava. Predsednik EZIT-a Tabacco je bil mnenja, da so te nove vzhodne demokracije zelo šibke in da jim je zato pač treba pomagati. Tudi on je podčrtal važnost zakona za obmejno sodelovanje, kateremu je treba posvetiti večjo pozornost. Trst ima vsekakor vse možnosti, da premosti sedanje krizno stanje. Tržaški podžupan Di Gioia je izrazil mnenje, da se mora Trst v sedanjem trenutku mobilizirati in da mora gospodarsko dejavnost koordinirati prav ta odbor. Napeti je treba vse sile, da te nove demokracije zrastejo, je dejal mljški podžupan Mutton in pristavil, da se bodo lahko samo na ta način razvile. Kritično pa se obregnil ob sedanjo tržaško politično krizo, ki po njegovem mnenju zavira vse te potencialnosti.

Tajnik CGIL Devescovi je opozoril, da Trst ne sme postati mesto "izgub-

ljenih priložnosti" in opozoril na možnost, da bo zaradi jugoslovanke krize tudi naša pokrajina doživela velik "pritisk" tujih delavcev. Tudi direktor pristaniške ustanove Rovelli je bil mnenj, da je treba tem državam pomagati in uresničiti programe Pentagone, ki se je sedaj razširila še na Poljsko. Treba je investirati na Vzhodu, kjer imamo opravka s šibkimi realnostmi, to vlogo pa bi morala v prvi vrsti prevzeti deželna uprava. Po besedah predstavnika zelenih Capuza bi v vseh teh procesih sodelovanja treba upoštevati vprašanja okolja, medtem ko je devinsko-nabrežinski župan Caldi govoril o stanju v občini, kjer vse upe za njen razvoj polagajo v uresničitev načrta za Sesijski zaliv. Pri tem je še dodal, kako si mora polovica prebivalstva iskati delovna mesta izven pokrajine. Po njegovem je treba vsekakor responsabilizirati politične sile na državni ravni, da bi lahko ponovno stekel blagovni promet z Jugoslavijo.

Tudi poverjeni upravitelj BIC-a Zacchigna je podčrtal važnost zakona za obmejno sodelovanje in nujnost sodelovanja z Vzhodom, kateremu je treba nuditi storitve. Podpredsednik pokrajinske uprave Cervesi pa je bil v svojem posegu zelo kritičen. Najprej se je ironično obregnil ob tržaškega podžupana Di Gioia, ki je prav takrat zapuščal srečanje, in ga vprašal, kako bo sedaj zaradi razveljavitve variante regulacijskega načrta, ki omejuje vsako gradbeno dejavnost. Predvsem pa je podčrtal, da se vsakdo ne more ukvarjati z vsemi problemi, zaradi česar je potrebna koordinacija posegov. Svetovalec Gerin pa je opozoril še na en problem: sedaj se govori predvsem o politiki, po njegovem pa je treba najprej skrbeti za upravljanje krajevnih ustanov, v odnosih med katerimi pa vlada precejšnja zmeda. A. S.

Včeraj predstavili tudi Mladinski tabor Kulturne in politične teme na Dragi '91

»Že lani smo se spraševali, kakšen smisel naj ohrani Draga po spremembah v Sloveniji in kakšna naj bo njena bodočnost. No, razvoj dogodkov v Sloveniji in tudi idejna ter politična nesoglasja, ki so prišla na dan tako v koalicijski sami kot v njenem odnosu z opozicijo, so pokazala, da so ti tržaški študijski dnevi še vedno lahko dragocen prostor za soočanje in izmenjavo mnenj. Lani smo z Drago pozdravili demokratizacijo v Sloveniji, letos pa bomo njeno samostojnost.« Tako je predsednik Društva slovenskih izobražencev Sergij Pahor predstavil na včerajšnji tiskovni konferenci 26. študijske dneve Draga '91, ki se bodo odvijali v parku Finžgarjevega doma na Opčinah od 30. avgusta do 1. septembra.

Letošnja Draga ne bo imela tako visoko reprezentančnih gostov kot lani, potekala bo »po ustaljenih tirih«, vseeno pa si prireditelji pričakujejo dober odziv. Kaj ponujajo izobražencem letošnji študijski dnevi? V petek popoldne bo spregovoril klasični filolog, drugače pa znan, filozofski nastrojen publicist Justin Stanovnik. Svojemu predavanju je dal naslov »Lectio difficilior«, s čimer je hotel namigniti na načelo, naj težnja po resnici gre preko videzov. Pričakovati je, da bo predavatelj spregovoril med drugim o potrebi, da v Sloveniji humanistične vede spet dobijo pravo mesto. Hrvaški pisatelj in predsednik Hrvaške matice Vlado Gotovac bo na Dragi '91 prvi hrvaški gost. Za temo (njegovo predavanje bo v soboto) si je izbral vlogo Hrvaške med Mediteranom in Srednjo Evropo, prav gotovo pa bo v diskusiji prišla na dan tudi aktualna politična problematika Hrvaške. Za njim bodo udeleženci lahko prisluhnili slovenskemu ministru za znanost Petru Tancigu, ki bo razgrnil svoje poglede na panoramo slovenskega znanstvenega

prizadevanja. Nedeljsko jutranje predavanje je običajno namenjeno teološkimi vprašanjem: tudi letos bo tako. Teolog Marko Rupnik bo razmišljal o »Viziji iz kaosa«, pri čemer bo izhajal iz svojega zadnjega članka, objavljenega v celovškem Zvonu, kako naj slovenski človek gleda v prihodnost, da bo dal svoj ustvarjalni doprinos evropski duhovni kulturi. »Mislim, da bo njegovo predavanje precej udarno do tradicionalnega gledanja do vere,« je namignil včeraj Pahov. Draga '91 se bo končala v nedeljo popoldne z okroglo mizo na temo »Slovenija — realnost in vizija«. Na njej bodo sodelovali predstavniki vseh devetih strank, zastopanih v slovenskem parlamentu. Svojo prisotnost so zaenkrat potrdili Janko Prunk, Ivan Bizjak, Mile Šetinc, Vitomir Gros oz. Fran Golja. V nedeljo zjutraj bo maša, ki bo jo daroval škofov vikar, letošnji zlato-mašnik — Lojze Škerlj. V pripravi so še druge spremne prireditve.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je Breda Susič v imenu Mladinskega odbora slovenske prosvete predstavila tudi Mladinski tabor, ki se bo odvijal od 28. do 30. avgusta, vedno v parku Finžgarjevega doma. Gre za nekako mladinsko Drago, kjer bodo predavanja spremljala tudi kulturne in družabne prireditve. Rdečo nit pobude se da razbrati že iz naslova: »Slovenski Diogen po evropskem Babilonu«. Za kaj gre? »Za iskanje človeka, slovenskega človeka, ki išče etičnost in demokracijo v svojem vsakdanu, v družbi, v svetu,« je povedala Susičeva. Med gosti tržaških mladincev naj omenimo zgodovinarja Iva Zajdela, psihologinjo Jano Hosta, urednika Slovenca Adreja Rota, sociologa Veljka Rusa (predaval bo o dinamiki in mehanizmi demokracije) ter duhovnika Ivana Štuhca (Politični in socialni problemi ob propadu starih ideologij).

S sinočnje okrogle mize na openskem prazniku Unità in Dela

Nezanimanje občinske uprave hromi vlogo jusarskih odborov

Nelahka bitka za priznanje pristojnosti izvoljenih jusarskih odborov je bila sinoči tema okrogle mize, ki jo je organizirala openska sekcija DSL v okviru praznika Unità in Dela. Če jusarskim odborom doslej ni uspelo v celoti izpeljati načrtov, gre pripisati krivdo številnim oviram, ki izhajajo iz njihovega nerazčiščenega položaja. Nazanimanje tržaške občinske uprave, ki je tudi sinočnje srečanje le zatirala, je temu glavni razlog, je v uvodnih besedah poudarila občinska svetovalka DSL Ana Kalc. Jusarski odbori bi lahko bili dejansko pomemben člen v sodelovanju prebivalstva z javno upravo, če tržaška občina ne bi hudo zanemarjala vprašanj, ki se tičejo prostorskega načrtovanja.

Okrogle mize so se poleg mnogih predstavnikov jusarskih odborov udeležili Carlo Pottò iz občine Carlino v videmski pokrajini, Maurizio Pessato, načelnik skupine DSL v tržaškem občinskem svetu, Igor Dolenc kot predstavnik openskega jusarskega obora in Ivo Širca, predsednik Kraške gorske skupnosti. (Foto Magajna)

CRT bo izplačala predujme delavcem tovarne IRET

Včeraj je upravni svet tržaškega kreditnega zavoda Cassa di Risparmio sprejel pomemben sklep v korist delavcev in uradnikov tovarne Iret, ki že več mesecev ne prejema plače. Odločil je namreč, da bo izplačal predujme za plače, ki bi jih morali delavci prejeti od aprila do julija. Kot je zapisano v tiskovnem sporočilu, je Cassa di Risparmio seznanila delavce s svojim namenom že v začetku tega meseca in s tem prispevala k izboljšanju ozračja med delavci, ki je postajalo vedno bolj napeto.

Vodstvo casse di Risparmio je izrazilo zadovoljstvo nad sklepom, ki je omogočil, da je tržaški kreditni zavod konkretno odgovoril na prošnje, ki so jih izrazili tudi sindikalni predstavniki tovarne Iret. Delavci namreč ne prejema plač že štiri mesece, kar jih seveda postavlja v hud gmotni položaj. Podpredsednik Casse di Risparmio Pier Giorgio Luccarini je med drugim

naglasil napor bančnega zavoda v korist tovarne, ki je zašla v krizo. Obenem pa je obžaloval dejstvo, da tudi drugi tržaški kreditni zavodi, ki imajo sicer dobre odnose z družbo Iret, niso storila kaj podobnega. Luccarini je nadalje dejal, da Trst prednjači po nejasnih načrtih, ki jih potem nikoli ne uresniči.

Delavci tovarne Iret bodo imeli skupščino v ponedeljek. Govorili bodo tudi o nekaterih pozitivnih razpletih, ki so se dogodili v zadnjih dneh, med nje sodi tudi sklep Casse di Risparmio. Možno pa je, da bo tovarna dobila naročilo, ki bo zajemalo delo za dve leti. Prav zaradi teh novih možnosti, ki se odpirajo za tovarno so delavci in tisti, ki so v dopolnilni blaginji 12. t. m. sklenili, da prekinejo zasedbo tovarne.

Problemi tovarne Iret seveda niso še rešeni, očitno pa se odpirajo nekatere možnosti za reševanje hudih problemov pa se morda le odpirajo.

Seznam daril, ki sta jih od ustanov in podjetij prejela ženin in nevesta

Prevoz bale v Kraško hišo

Kraška ohcet bo drevi doživela predvečer poroke. Osrednja točka programa bo seveda prevoz bale s Cola v repensko Kraško hišo. Sledila bo zabava s plesom, odprti bodo kioski in številne osmice, ki imajo te dni obilo dela in seveda veliko obiskovalcev.

Včeraj je bila na "sporedu" podobnica odprte pa so bile tudi vse razstave: razstava zdravilnih zelišč v Kraškem muzeju, kjer je tudi razstava tipičnih kraških vin s pokušnjo in razstava umetnostne obrti v Kraški hiši.

Kot smo že pisali, se je v četrtek Kraška ohcet pričela z velikim veseljem in številnim obiskom ljudi, ki so prišli v Repen z okolice in tudi iz mesta. Večer je doživel svoj višek, ko sta prišla na plesišče Martina Lozej in Gorazd Pučnik in še zadnjič zaplesala v ledih stanu. Med plesom ju je posnel naš fotograf Mario Magajna, sliko seveda objavljamo. Pred plesom je bila v repnu fantovščina, na Colu pa deklščina. Prijatelji ženina in neveste so seveda z veseljem in petjem nadržavljali bodočima poročenema.

Kot je že tradicija so mnoge ustanove, podjetja, trgovine in posamezniki namenili paru, ki se bo jutri poročil na kraški ohceti, razna darila. V naslednjem odstavku objavljamo seznam vseh daril, ki sta jih ženin in nevesta prejela:

- Ljudska noša za ženina - darilo Slovenske kulturno-gospodarske zveze.
- Ljudska noša za nevesto - darilo repentabske občinske uprave.
- Zlata poročna prstana - darilo zlatarne in urarne Malalan z Opčin.
- Poročno potovanje na Palmo de Majorca - darilo potovalnega urada Aurora-Atlas.
- Hranilna knjižica s 500.000 lirami - darilo Hranilnice in posojilnice na Opčinah.
- Hranilna knjižica s 500.000 lirami - darilo Tržaške kreditne banke.
- Obutev za nevesto in ženina - darilo trgovine s čevlji Malalan z Opčin.
- Poročni šopek in nageljni - darilo cvetličarne Švagelj z Očin.
- Usnjen album za poročne fotografije - darilo Foto Egon
- Poročni kolač - darilo pekarnice Čok z Opčin.
- 200 litrov vina - darilo Kmečke zveze.
- Kozmetični tretman obraza - darilo kozmetičarke Irene Kebar.
- Enoletna naročnina na Primorski dnevnik - darilo Založništva tržaškega tiska.
- Knjižna zbirka - darilo Tržaške knjigarne.

- Dva abonmaja za koncertno sezono 1991/92 - darilo Glasbene matice.
- 10 kilogramov kave - darilo podjetja Cremcaffè.
- Srebrna slika (Repentabska cerkev) - darilo zlatarne Mikolj.
- Oblikovana in dekorirana lesena vaza - darilo Kraške umetne obrti Bor - Nabrežina.
- Dvojna žimnica - darilo Pohišstva Korsič.
- Umetniška slika - darilo slikarja Stana Žerjale
- Umetniška slika - darilo Košarkarskega kluba Bor
- Tri obrtniške okrasne in uporabne posode Zadruga Lipa - darilo Zveze slovenskih kulturnih društev

Ob seznamu daril objavljamo tudi nekatera obvestila Zadruga "Naš Kras" in županstva občine Repentabor.

Zadruga "Naš Kras" obvešča, da bo zbor narodnih noš jutri, ob 9. uri pred cerkvijo na Repentabru, kjer bo ob 10. uri poroka.

Županstvo občine Repentabor obvešča, da bo danes in jutri vaško jedro v Velikem repnu zaprto za ves promet motornih vozil. Dohode v Repen bodo označevali smerokazi. Občina zato zaproša obiskovalce Kraške ohceti, da strogo upoštevajo prometne znake tudi zato, da se izogogne morebitnim globam.

Obiskovalcem Kraške ohceti bosta danes in jutri na voljo tudi dve parkirišči in sicer pri Paču (do 400 avtomobilov) ter pri športnem igrišču (približno 100 avtomobilov).

Tržaško prevozno podjetje ACT obvešča, da bo v nedeljo popoldne obi-

čajna avtobusna proga št. 45 in sicer na relaciji Prosek-Repentabor-Prosek. Za delno kritje stroškov bo zadruga "Naš Kras" danes in jutri ponujala značke Kraške ohceti in pobirala prostovoljne prispevke. Zadruga prosi obiskovalce za razumevanje.

Giacomellija (MSI) »skrbi« slovenščina v nabrežinski občini

Deželnega svetovalca MSI Giacomellija bode slovenščina v devinsko-nabrežinski občini. Deželnemu predsedniku Biasuttiju je predložil interpelacijo, v kateri ga sprašuje, kakšno je njegovo stališče v zvezi z zahtevo nabrežinske občinske uprave, da sta občinski tajnik in državljanski pravobranilec Slovenca. Za neofašističnega predstavnika je to jasen dokaz, kako se stopnjujejo zahteve Slovencev: najprej so zahtevali tolmače, sedaj nekatere slovenske funkcionarje, končalo pa se bo, da bodo zahtevali, da so vsi občinski uslužbenci Slovenci. In to kljub temu, dodaja še Giacomelli, da je Slovencev v nabrežinski občini le 30 odstotkov, a je že 80 odstotkov občinskih uslužbencev Slovencev.

Žalovanju tete Marice in Marte ob smrti mame Ane Čufar vd. Bogatec se pridružujejo

Nadja, Sander, Ivan, Mara in Peter Žerjal z družinami

Na tiskovni konferenci predstavili letošnji Musicanta

Glasbe in besedila pesmi govoriyo o problemih mladih

Prireditev Musicanta bo tudi letos popestrila ne ravno bogato tržaško glasbeno poletje. Prireditev mladinske tržaške avtorske glasbe je včeraj na tiskovni konferenci predstavila odbornica tržaške občine Ariella Pitttoni. Prireditev se bo odvijala v ponedeljek 26., v torek 27. in sredo 28. tega meseca na gradu Svetega Justa. Celovečerni koncerti, ki jih prireja odborništvo za mladinska vprašanja, se bodo začeli ob 19. uri.

Kot znano, je Musicanta posvečena mladim tržaškim glasbenikom, ki se hočejo predstaviti širši publiki. Od vsega začetka je prireditev zadobila dokaj množičen značaj. O tem pričajo tudi nekatere podatki letošnje izvedbe. Na Musicanta se je vpisalo 57 glasbenih skupin ali posameznih pevcev. Vsega skupaj bo nastopilo 250 glasbenikov, od teh bo 15 solistov. Povprečna starost članov vpisanih ansamblov je 27. let, povprečna starost solistov pa malo nižja, in sicer znese 24. let. Najmlajši nastopajoči glasbenik je štirinajstletna Marilena Santonocito, ki igra in poje v skupini Stayer, v skupini Overkraft pa igrajo trije petnajstletniki, in sicer Gabriele, Franco in Paolo Bembi. Napovedovalca bosta igralca Tržčan Fulvio Falzarano ter Neapeljčan Luciano Fruttaldo.

Letošnji Musicanta so organizatorji v celoti posvetili italijanski avtorski pesmi. Od udeležencev so zahtevali, da se publiki predstavijo s svojimi izvirnimi skladbami. Diapazon predstavljenih pesmi praktično obsega vse klasične oblike te glasbene zvrsti, od tipično ljubezenskih in romantičnih popevk, goliardičnih in humoričnih pesnitve, pa vse tja do skladb, ki se ukvarjajo s trenutnimi družbenimi in političnimi problemi. Glede slednjih je Pittonijeva dejala: »Predstavljene pesmi nimajo nič skupnega s tistimi iz leta 1968. Kljub temu, se pozna, da so nekateri nedavni dogodki globoko segli v zavest mladih umetnikov. Še posebej občutena je bila vojna v Perzijskem zalivu. S tem v

zvezi se je ena izmed skupin predstavila s sledečim besedilom: »Faremo guerra per un litro di benzina, e poco importa se sarà carneficina.« (Vojskovali se bomo za liter bencina, neglede, če bo prišlo do pokola). Pogosta so tudi besedila, ki obravnavajo probleme, s katerimi se srečuje današnja mladina: od brezposelnosti do zabave v diskotekah.

Vse tri večere bodo popestrili z nastopi znanih italijanskih bendov. V ponedeljek se bo tržaški publiki predstavila »new beat« skupina iz Verone I Grilli. V torek bo nastopal tržaški rocker Franco Ghietti s svojo skupino, ki jo sestavljajo bobnar Alberto Calligari, basist Stefano Lesini in klaviaturist Manuel Lampi. V sredo bo predstavo popestril nastop baletne skupine koreografinje Arianne Starace ter bolonjske demenzialne-rock skupine Skiantos, ki jih poznavalci uvrščajo v samo elito italijanskega rocka.

Pa še program prireditve. V ponedeljek 26. bodo nastopali: Raffaele Rampini, Ughetto Jeans e le notizie, Knightlore, Telling the Time, Maurizio Lo Pinto, Fate il Bene in segreto, Astrolabio, Scind, Claudio Raini, Max Berlin, Laidos, Mucillagini, Kertas, Stayer, Blues Harp, Overkraft, Storie di sempre, Davide Benedetti, Adriano Dorenzo in Flamingo Boulevard. V torek, 27. t.m. bodo igrali Street Singers, Orpheus, Daniela Santoro, Piramide euclidea, Ambizione cieca, Mike Rizz, Federico MC Pistrin, Trapatock, T.L.E., Einstein Kafe', Andrea Guzzardi, Ely & Maury, Enrico Bianco, Off Shore, Sacerdotess, Judy Lee, Rubens, I fratelli Stern, Birra Gratis ter Desertica. Na zaključnem večeru, v sredo, 28. avgusta, bodo nastopali Gianluca Bratina Group, Coccodrolli, Fumo di Londra, Micaela Sossa, Alex Vincenti Orchestra, Mauro Ebert, Panini di Volpe, Rust, Anti Stress, Ambra Arena, Manila Club, Noises Thieves, Saint James Quartet, Giuseppe Montalto, Max Death, The Delay in Ombre di strada. (w)

razstave

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.

TABOR '91 - Prosvetni dom Opčine: razstava MILAN BIZJAK - olja, MIRKO GUŠTIN - les in MILAN PERNARČIČ - miniaturre iz kamna, bo odprta še danes in jutri od 18. do 21. ure. Vabljeni!

V Kraški Galeriji v Repnu je na ogled razstava Umetna obrt na Kraški ohceti 91. Razstavljeni so umetniški predmeti iz keramike in gline Gabrijele Ozbič, dagulji Petra Malalana iz Zlatarne Malalan ter »maske« iz kraškega kamna, ki jih izdeluje Pavel Hrovatin. Razstava bo odprta danes od 18. do 20. ure, jutri pa od 10. do 12. ure ter ob 15. do 24. ure.

Na sedežu letovišarske ustanove v Sesi Janju bo še danes na ogled razstava slikarke CLAUDIE RAZE in kiparja GIORGIA BENEDETTIJA. -Urniki: 9-13, 16-19.

Na sedežu letovišarske ustanove v Miljah je na ogled razstava KERAMIČNA UMETNOST, v organizaciji Krožka Maritain in bo odprta do 31. t. m. od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob praznikih in nedeljah zaprto.

včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 24. avgusta 1991
JERNEJ

Sonce vzide ob 6.16 in zatone ob 19.59
- Dolžina dneva 13.43 - Luna vzide ob 19.20 in zatone ob 5.12.

Jutri, NEDELJA, 25. avgusta 1991
LUDVIK

PLIMOVANJE DANES: ob 3.53 najnižja -55 cm, ob 10.25 najvišja 42 cm, ob 16.12 najnižja -25 cm in ob 21.52 najvišja 40 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 27,2 stopinje, najvišja 28 stopinj, najnižja 20,6, zračni tlak 1019,2 mb ustaljen, veter 6 km na uro vzhodnik, vlaga 52-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILA SO SE: Michele Vasta, Ahaley Canciani, Rachele Orsini, Elisa Colari.

UMRLI SO: 84-letni Agostino Sabadin, 79-letni Francesco Clementi, 65-letni Bruno Stubelj, 83-letna Lucia Kobal, 82-letna Antonia Rimbaldo, 72-letni Mario Lentischi, 47-letni Ferruccio Vattovani, 66-letni Sergio Savoini, 77-letna Ida Stefani.

OKLICI: finančni stražnik Antonio Carrisi in uradnica Beatrice Resta, težak Alessandro Stokelj in krznarka Anna Porro, uradnik Daniele Donato in uradnica Luciana Ballarin, sofer Pier Luigi Rizzitelli in točajka Sandra Pluharsch, gasilec Renato Sircelj in prodajalka Deborah Pitacco, kapetan dolge plovbe Franco Sedmak in učiteljica Arianna Micoli, učitelj Alessandro Soranzo in univerz. študentka Ingrid Bernovic, pločevinar Roberto Pagan in bolničarka Alenka Rupel, upokojenec Luciano Clarich, in kuharica Aldina Puntin, delavec Sergio Franceskin in študentka Erika Parisato, zaprišeni čuvaj Marcelo Fabio Medau in čistilka Alessandra Troian, upokojenec Giovanni Pelaschiar in uradnica Anna Genzo, uradnik Ettore Monti in uradnica Lucia Morgese, trgovec Orazio Bucolo in univerz. študentka Alessia Passerini, socialnozdravstveni delavec Roberto Vouk in uradnica Serena Rampini, agent javne varnosti Antonio Guarino in uradnica Serena Duva, delavec Stefano Drassich in prodajalka Gabriella Cocolet, uradnik Massimo Santelli in uradnica Brbara Cesanelli, uradnik Valerio Di Monte in uradnica Manuela Giancristofaro, uradnik Sandro Colombin in uradnica Maria Angela Visintin, gledališki delavec Fabio Canciani in brivka Cristina Sumbaraz, Walter Bleuel in Anna Puliafito, Giacomo Salemma in Sylvie Pedrina.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 19., do sobote, 24. avgusta 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Ginnastica 44 (tel. 764943), Ul. Commerciale 21 (tel. 421121).
OPČINE, Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Ginnastica 44, Ul. Commerciale 21, Trg sv. Jakoba 1.
OPČINE, Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg sv. Jakoba 1 (tel. 727057).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

izleti

PD Slovenec iz Boršta in Zabrčja organizira v nedeljo, 8. septembra izlet v Tabor v Savinjsko dolino. Vpisovanje bo v srenjski hiši v Borštu v ponedeljek, 26. torek, 27. in sredo, 28. t. m., ob 18. do 19. ure ali na tel. št. 228629, 228494 in 228644 najkasneje do sobote, 31. t. m.

prispevki

V spomin na pok. Ninija Rupla darujejo žena Marija ter sinova Marjan in Adrian z družinama 100.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Prosek-Kontovel ter 100.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

V spomin na pok. Ido Bukavec daruje Mirka Prašelj (Devinščina) 50.000 lir za popravilo cerkve na Proseku.

V spomin na Borisa Puntarja daruje Mirka Prašelj (Devinščina) 10.000 lir za cerkveni pevski zbor na Proseku.

V spomin na g. Almo Čok darujeta Cveto in Elda 50.000 lir za Glasbeno matiko.

V spomin na prijatelja Borisa Puntarja daruje Slavko Pieri 30.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na pok. mamo daruje Srečko Sedmak z družino (Dolenc) 20.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

V spomin na Borisa Puntarja daruje Neva Ferjančič 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Ob plačanju članarine sta darovala Bogomila Švab 5.000 lir ter Just in Boris Race 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na Lojzko Godnik in na Almo Čok darujeta Vida in Dario 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Borisa Puntarja darujeta Ivanka in Fani Bukavec 50.000 lir za FC Primorje.

V spomin na drago Gičko Taučar daruje družina Kemperle 25.000 lir za SKD Barkovlje in 25.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na Almo Čok darujeta Štefka in Nereo 50.000 lir za cerkev na Padričah.

Namesto cvetja na grob Zorana Škabarja darujeta Sonja in Olga z družinama 60.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

V spomin na Marjeto Terčon daruje družina Igor Legiša iz Vižovelj 50.000 lir za Fantje izpod Grmade.

V spomin na Zorana Škabarja daruje Gilberto z družino 150.000 lir za Godbo Viktor Parma iz Trebč in 100.000 lir za opremo Ljudskega doma v Režbach.

V spomin na Tončko in Rožinjo daruje sestra Marija Križmančič (Toževa) (Bazovica 217) 100.000 lir za KD Skala iz Gropada.

V spomin na Viljema Čoka daruje družina 20.000 lir za KD Lonjer-Katinara.

Nadja Rojac daruje 10.000 lir za KK Adria.

V počastitev spomina pok. Rudolfa Perica daruje Bogomila Doljak 30.000 lir za šempoljski cerkveni pevski zbor.

Namesto cvetja na grob tete Vide Sedmak darujeta Livija in Mariza z družino 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na prijatelja Borisa Puntarja darujeta Mario in Albina Versa 50.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Borisa Puntarja darujeta Anica in Poldo Votovac 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Pavla Meule darujeta Tatjana in Andrej 100.000 lir za MPZ Milan Pertot.

Namesto cvetja na grob Pavla Meule daruje Jure Krečič z družino 50.000 lir za MPZ Milan Pertot.

Namesto cvetja na grob Pavla Meule darujeta Irma in Stojan Udovič 100.000 lir za MPZ Milan Pertot.

Namesto cvetja na grob bratranca Zorana Škabarja darujeta Ana in Edi z družinama 100.000 lir za Godbo Viktor Parma.

V počastitev spomina Justine Petkovšek daruje Stanka Hrovatin 50.000 lir za OŠ Fran Milčinski na Katinari.

mali oglasi

Trst - Ul. Baiamonti 3 - Tel. 820766
POHIŠTVO IN OPREMA

PRODRAM ritmo 1300, zadnji model v dobrem stanju. Tel. 229224.

PRODRAM kamion omai 28F z nosilnostjo 15 stotov s pogodbo leasing v teku. Tel. 220410 ob uri obedov.

PRODRAM alfa 33 1300, letnik '83 za 3.500.000 lir. Tel. 225802.

PRODRAM motor suzuki 1100 GSX EF v odličnem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 327284 ali 214522.

PRODRAM pajero mētal top, letnik '90. Tel. 213750.

PRODRAM po polovični ceni ortopedsko vzmetnico za dve osebi. Tel. (0481)21467.

PRODRAM fiat panda 45, letnik '81, plave barve za 800.000 lir. Tel. (0481) 34642.

IŠCEM izkušeno otroško varuško za 10 - mesečnega otroka. Urnik po dogovoru. Tel. (0481) 21467.

IŠCEM knjige za četrti razred znanstvenega liceja F. Prešeren. Tel. 228438.

DEKLE z večletno delovno izkušnjo išče zaposlitev, part time, kot prodajalka, blagajničarka ali čistilka uradov. Tel. 291442 od 8. do 12. ure.

gledališča

Gledališče Verdi

Jesenska simfonična sezona 1991

V petek, 6. septembra, ob 20.30 (red A) otvoritveni koncert letošnje simfonične sezone. Pod vodstvom Lü Jia bosta nastopila orkester in zbor Gledališča Verdi. Na sporedu Mozart in Prokofiev.

Miramarski park - Luči in zvoki

Nocoj, ob 21.00 in ob 22.15 (v italijansčini) LUČI IN ZVOKI.

Ponovitve si sledijo vsak torek (ob 21.00 v angleščini in ob 22.15 v italijansčini), četrtek (ob 21.00 v nemščini in ob 22.15 v italijansčini) ter ob sobotah (ob 21.00 in ob 22.15 v italijansčini).

Grad sv. Justa

Nocoj in jutri, ob 21. uri se bo gledališka skupina »Alcuni« predstavila z mladinsko igro CIAKI.

koncerti

Rumena hiša

V petek, 30. in v soboto, 31. t. m. bosta v Rumeni hiši nastopila madžarska skupina LESS CUPS in Paolo Privitera s predstavo »Triste Trieste«.

Grad sv. Justa

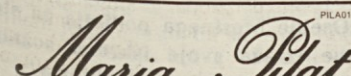
V četrtek, 5. septembra, ob 21. uri v sklopu prireditev "E...state in città« bo na sporedu celovečerni koncert AME-DEA MINGHIJA.

Grad sv. Justa

V nedeljo, 8. septembra, ob 21. uri koncert nagrajencev Mednarodnega natečaja »Castello di Duino«, ki je bil letos posvečen klarinetu.

Villa Revoltella

Jutri, ob 17. uri bo v parku Ville Revoltella koncert Tržaškega komornega orkestra pod vodstvom Fabia Nossala. Na sporedu Vivaldi, Carulli, Pergolesi in Bach.

Trg Puecher 4
(Sv. Jakob) TRST
Tel. (040) 771415

mladostna moda za vse postave od št. 44 do 56

Tehnične ovire premostili v dogovoru s Solkanom V Zagraju obnavljajo jez na Soči ki dovaja vodo v kanal De Dottori

V začetku stoletja zgrajeni jez v Zagraju, ki preusmerja vodo v kanal De Dottori, bo še dalje služil namenu. Objekt namreč dobro kljubuje zobu časa in, v tem primeru, vodni sili, čeprav je grajen iz kamna. Jez, ki nosi na južni strani napis z datumom 25. junij 1905 bodo posodobili oziroma bolje opremili.

Pred kakšnim tednom so pred zapornicami začeli izvajati obsežna zemeljska dela za vkopanje železobetonskih nosilcev, na katere bodo pritrdili železne pregrade. Gradbeni poseg, ki je zahteven predvsem zaradi stalnega in občutnega nihanja vodne gladine,

bodo dokončali, seveda če bodo vremenske razmere kolikor toliko ugodne, približno v enem mesecu.

Doslej se je pred zapornicami posebno ob visokem vodostaju nabiralo vejevje, hlodi, velike količine smeti. Ves ta material je močno oviral upravljanje zapornic in zaustavljal odtok vode v kanal.

Finančna sredstva za namestitve železne pregrade in za nekatera druga dela je že pred nekaj leti zagotovila Dežela, so nam povedali pri Konzorciju za namakanje krminsko-graščanskega polja. Gre za razne posege

predvidene v 8. skupini del v skupni vrednosti milijardo lir.

Glavni razlog dosedanje zamude pri izvedbi načrtovanih in financiranih posegov je "muhavost" reke. Dela zlasti kar zadeva gradnjo nosilnih stebrov naj bi opravili pozimi, ko je gladina vode običajno precej nizka. Žal takih pogojev zadnji dve leti ni bilo. Tako je padla odločitev, da se poseg izvede čimprej, ne da bi čakali na optimalne razmere.

Gladina vode občutno niha že v teku enega samega dneva. Na gradbišču zato lahko delajo le v dopoldanskem času. Popoldne začenja gladina reke naraščati zaradi povečanega pretoka iz hidroelektrarne v Solkanu. Z upravitelji energetskega objekta so se sicer dogovorili in tudi našli sprejemljivo rešitev: da bi olajšali in pospešili delo na gradbišču, zadržujejo vodo oziroma praznijo bazen z zamudo. Gradbeni poseg je pravzaprav šele na začetku, čeprav je podoba jezera, ki smo jo bili vajeni videti doslej, povsem spremenjena, saj iz struge molijo kupi šudra in kamenja.

Zaradi neposredne bližine kraškega obronka je trdna podlaga v rečnem dnu že v globini kakih štiri do pet metrov. Pod plastjo gruča, peska in zemlje je namreč pod rečnim dnom skala. Nanjo bodo naslonili nosilce železne rešetke, ki bo opremljena tudi s posebno avtomatsko napravo za odstranjevanje naplavin.

Zemeljska dela izvaja podjetje Escavazioni meccaniche iz Riminija.

Na sliki - foto Klemše - gradbišče pred jezum v Zagraju.

Društvo Rodolfo Lipizer dobilo v dar zasebno zbirko 500 glasbenih partitur

Kulturni sklad glasbenega društva Rodolfo Lipizer se je v teh dneh obogatil za okrog petsto partitur raznih skladb, med katerimi je tudi nekaj pravih redkosti, ki so zaradi tega še toliko bolj dragocene. Partiture je goriškemu društvu podaril inž. Omero Cividini iz Torviscosa, ki je to pravcato glasbeno bogastvo podedoval od očeta Giovannija.

Giovanni Cividini, rojen v Trstu leta 1879, je večji del svojega življenja posvetil glasbi in fotografiji. S slednjo se je ukvarjal tudi poklicno in je med drugim zaslovel s fotoreportажami o D'Annunziovih letalskih pustolovčinah med prvo svetovno vojno. Pred časom je Javno kulturno večnamensko središče v Ronkah posvetilo Cividiniju večjo retrospektivno razstavo, na kateri so prikazali tudi nekatere zgodovinsko zelo zanimive fotografije.

Ob poklicnem fotografskem delu pa je Giovanni Cividini bil tudi velik ljubitelj glasbe in je navdušeno zbiral partiture ter drugo glasbeno gradivo. Tako je s časom nastala zbirka, ki jo je sedaj njegov sin podaril goriškemu glasbenemu združenju. Med 500 partiturnimi simfonij, koncertov, sonat in drugih skladb tudi zelo pomembnih avtorjev je kot rečeno tudi precej zelo redkih izvodov, ki jih danes ni več mogoče dobiti ne le v glasbenih trgovinah, pač pa niti pri založnikih.

Vodstvo društva Lipizer je z veseljem prevzelo zbirko, saj pomeni darilo navsezadnje tudi priznanje za pomembno glasbeno delovanje, ki sega

od koncertov in natečajev do glasbene pedagogike in študijsko-raziskovalnega dela. Takoj bodo podrobneje pregledali in katalogizirali to gradivo, ki bo nato na razpolago članom društva in ljubiteljem glasbe v društvenem glasbenem arhivu.

razna obvestila

Planinsko društvo Nova Gorica vabi jutri, 25. t.m., na slovesnost ob zaključku gradnje planinske koče na Koradi. Slovesnost bo ob 13. uri. Vabljeni posebej člani slovenskih zamejskih planinskih društev.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Piccola peste«.

VERDI 18.00-22.00 »Robin Hood«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Scontri bestiali in Italia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30 in 20.30 »Ognjemet tišine«; nočni kino ob 22.30 »Zavajanje mladoletnikov«.

SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Nedokazana krivica«.

DESKLE ob 20.00 »Še 48 ur«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Bassi Thea — Raštel 52 — tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Rismondo — ul. E. Toti 52 — tel. 410701.

pogrebi

Danes ob 11. uri Giovanni Zollija iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče.

† Zapustil nas je naš dragi

Karlo Prinčič

Žalostno vest sporočajo žena Jožica, sin Vili, hči Magda, vnuki in drugo sorodstvo

Pogreb pokojnika bo v ponedeljek, 26. avgusta, ob 9.30 iz splošne bolnišnice v Gorici na okopališče v Pevmi.

Pevma, 24. avgusta 1991

Ob boleči izgubi očeta Karla izreka iskreno sožalje Viliju Prinčiču osebe iz Ulice Malta 2.

Ob izgubi dragega očeta izreka iskreno sožalje Viliju Prinčiču in družini

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji.

Ob smrti dragega očeta Karla izreka iskreno sožalje Viliju Prinčiču Slovenska kulturno-gospodarska zveza.

Športno združenje Dom izreka Viliju Prinčiču in svojcem iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta Karla.

Predsednik, člani Upravnega sveta in Nadzorni odbor Mestnega podjetja za storitve izražajo svoje iskreno sožalje svojcem

INŽ. GIORGIA VERONESEJA

V tem trenutku ne morejo pozabiti, da je inž. Veronese kot direktor goriškega Podjetja vedno opravljal svoje službene dolžnosti z veliko odgovornostjo, priznanimi profesionalnimi sposobnostmi, z visokim humanitarnim in moralnim čutom.

Osebe Mestnega podjetja za storitve izražajo svoje iskreno sožalje družini preminulega direktorja

inž. GIORGIA VERONESEJA

in se ganjeno spominja človečnosti, s katero je vedno opravljal svoje dolžnosti v okviru Podjetja.

Načelniki skupin o dogodkih v Sovjetski zvezi

Ob propadu državnega udara v Sovjetski zvezi so v četrtek izdali dokument načelniki političnih skupin v pokrajinskem svetu. Ob izražanju zadovoljstva za razplet dogodkov, ki je potrdil veljavnost linije Mihaila Gorbačova in njegove perestrojke v nasprotju s konservativnimi silami v državi, je pozornost predstavnikov KD, DSL, PSI, zelenih, PSDI, MSI, PRI in SSK usmerjena predvsem v narode sovjetskih republik, ki so znali izraziti svojo voljo glede demokratskega procesa v državi in v vlogi, ki jo je odigral ruski predsednik Boris Jelcin. Dalje poudarjajo, da morajo zahodne države in predvsem Evropska skupnost odpraviti vse zadržke in priskočiti na pomoč SZ z gospodarsko pomočjo, kajti samo tako bo odpravljena nevarnost ponovnih prevratov, ki bi lahko ogrožali svetovni mir. Pri tem pozivajo italijansko vlado, naj bo pozorna do vseh sprememb na Vzhodu, ki vplivajo tudi na našo mejno deželo, kot dokazujejo dogodki v Jugoslaviji.

■ **Predsednik goriške Pokrajine** Gino Saccavini se je včeraj poslovil od prefekta dr. Giovannija Rose, ki zapušča naše mesto, da bi sprejel novo službeno mesto v Rimu na Ministrstvu za znanstvene raziskave.

Pokrajinska odbornika obljubila denar za športne objekte ob Katoliškem domu

V Katoliškem domu sta se pokrajinski odbornik za šport Ernest Doso in odbornik za šolstvo Mirko Špacapan sestala s predstavnikoma Katoliškega tiskovnega društva, ki so lastniki prostorov v Drevoredu XX. septembra, da so si skupaj ogledali objekt.

Kot predstavnika Katoliškega doma so se z odbornikoma srečali predsed-

nik Kazimir Humar in predstavnika upravnega sveta Marjan Markežič in prof. Martin Kranner. Skupaj so si ogledali novo telovadnico, ki jo je KTD sezidalo pretežno z lastnimi sredstvi, igrišče za mali nogomet in prostor ob telovadnici, na katerem naj bi čim prej uredili še igrišče za odbojko in košarko.

Odbornik Doso je najprej izrazil veliko zadovoljstvo za dela, ki jih je KTD opravilo, in za ponujeno razpoložljivost telovadnice tudi za potrebe drugih goriških športnih društev in morebitno uporabo s strani šol, istočasno je obljubil, da se bo osebno pozanimal za prispevek na osnovi deželnega zakona št. 43.

Pokrajinski odbor za slovenski šoli

Na zadnji seji je goriški pokrajinski odbor, na predlog odbornika za šolstvo Mirka Špacapana, odobril prošnjo za prispevek na osnovi člena št. 2, črka M, deželnega zakona št. 10 iz leta 1988 *Pobude za slovensko kulturo in za ostale krajevne jezike in kulture* dvema višjima šolama in sicer Klasičnemu liceu Primož Trubar, ki bo dodeljeno vsoto uporabil za nakup knjig za dijaško knjižnico, in Trgovskemu tehničnemu zavodu za zunanjo trgovino Žiga Zois, ki bo s prispevkom nabavil didaktični material ter opremo za potrebe dijakov.

V 79. letu starosti umrl Karlo Prinčič iz Pevme

Včeraj zgodaj zjutraj je umrl Karlo Prinčič, oče znanega športnega in prosvetnega delavca Vilija Prinčiča. Pokojnik se je rodil 27. oktobra 1912 na Oslavju. Z družino je moral še kot otrok v begunstvo na Štajersko ob izbruhu prve svetovne vojne. Po

vojni so se Prinčičevi vrnili v Pevmo. Karlo se je izučil za čevljarja in odprl svojo čevljarstvo obrt, ob kateri se je ukvarjal tudi s kmetovanjem.

Ob izbruhu druge svetovne vojne so ga vpoklicali v italijansko vojsko in ga po napadu na Jugoslavijo poslali v Belo krajino. Ker pa Slovenci niso bili za fašistični režim zanesljivi vojaki, so Karla Prinčiča skupaj z drugimi Slo-

venci premestili na Sicilijo. Ob prihodu zaveznikov leta 1943 je bil nekaj časa ujetnik v Tunisu in Alžiru, v začetku 1944. leta pa se je vključil v prekomorske enote partizanske vojske, ki so se zbiral v Gravini pri Bariju. S 24. udarno artiljerijsko divizijo je sodeloval v bojih za osvoboditev številnih dalmatinskih otokov in pri nekaterih večjih bitkah za Knin, Bihač, Mostar in Reko.

Po vojni se je Prinčič oženil z Jožico Mavrič iz Štavnice in z njo imel dva otroka, Vilija in Magdo. Življenje mu ni bilo lahko in je moral nekaj let v Francijo, kjer si je služil kruh kot izseljenec, dokler se ni dokončno vrnil v Pevmo. Karlo Prinčič je bil velik ljubitelj petja in je nastopal v 50. letih v znanem kvintetu Planinka, ki je deloval v Pevmi. Tudi kasneje, dokler mu je zdravje dopuščalo, je še vedno rad zapel v družbi prijateljev.

Umrl inženir Giorgio Veronese

Po dolgi neozdravljivi bolezni je včeraj ponoči v videmski bolnišnici umrl direktor goriškega Metnega podjetja za storitve inženir Giorgio Veronese. Prav pred smrtjo je v četrtek dopolnil 45. leto starosti, vendar rojstnega dne ni mogel več praznovati. Veronese je bil doma iz Tržiča, pri goriškem podjetju za elektriko, vodo plin in avtobusne prevoze pa je nastopil službo konec leta 1979. Kmalu je postal vodja tehničnih služb pri podjetju nato pa leta 1986 njegov ravnatelj. To funkcijo je aktivno opravljal vse do pred nekaj meseci, ko ga je prizadela težka bolezen. Zapušča ženo Iliano in 14-letnega sina Danieleja.

V Mošu zanimiva koncerta v dovolj neobičajnem okolju

V želji po ovrednotenju pristnega vaškega okolja bo nočoj (ob 21. uri) prijeten in verjetno zanimiv koncert v Vili Codelli v Mošu. Nastopala bo skupina I Cameristi triestini pod vodstvom Fabia Nossala, ki bo izvajala Vaivaldijeve, Carullijeve, Pergolesijeve in Bachova dela. Skupino sestavljajo mladi glasbeniki, ki so diplomirali na tržaškem Konservatoriju, kot solisti pa bodo igrali violinist Reinhard Koll, kitarist Pierluigi Corona, sopranistka Gisella Sanvitale, violinist Mariko Masuda in oboist Maurizio Codrich.

Pobudo dopolnjuje koncert, ki bo v nedeljo, 1. septembra (prav tako ob 21. uri) in na katerem bosta nastopala priznani slovenski organist Hubert Bergant in violinist Alfredo Marcosig, ki si je koncerta v Mošu tudi zamislil. Duo Marcosig-Bergant, ki je doslej nastopal na preko 100 koncertih po Evropi, bo predstavil skladbe Händla, Bosleta, Bacha, Geminianija, Respighija, Langlaisa in Veracinija.

DRUŠTVO F. B. SEDEJ IZ ŠTEVERJANA

vabi na

21. festival domače glasbe

ki bo 31. avgusta in 1. septembra med borovci v Števerjanu

V soboto, 31. avgusta:

nastop vseh prijavljenih ansamblov ob 20. uri

V nedeljo, 1. septembra:

finalni del festivala - NASTOP FINALISTOV OB 17. URI

Včeraj ob dežju začetek velike atletske manifestacije V Tokiu svečano odprtje SP

TOKIO — Svetovno atletsko prvenstvo so začeli športni in politični veljaki, ki so si prisvojili otvoritev prireditve na olimpijskem stadionu v japonski prestolnici. Prisoten je bil celo cesar Akihito, prvenstvo pa je formalno odprl predsednik MOO Juan Samaran.

V živo pa je šlo prvenstvo danes ponoči ko so podelili prvi dve seriji kolajn specialistom hoje. Moški so tekmovali na 20 km, ženske pa na 10 km. Vreme je bilo že včeraj zelo deževno in tudi nocojšnja hoja je verjetno potekala v težjih pogojih.

V dneh pred prvenstvom se je veliko govorilo predvsem o logiki diskvalifikacij, ki so značilne za vsa velika tekmovanja v hoji. Čeprav si nihče ne beli glave s kakšnim posebnim »knji-govodstvom«, je jasno, da gre za nekakšno rotacijo. Kdo je v tem trenutku najbolj izpostavljen, je tajnost. Baje naj bi bili dokaj na prepihu Italijani, ki so se pri ženskah okoristili lani na EP v Splitu. Brez kritja naj bi bili Mehikanci, ki pri moških spadajo v krog najožjih favoritov. Bližina olimpijskih iger in prisotnost Samaranča v Tokiu naj bi ščitila Špance. Ob Nemcih, ki bi utegnili biti na nižji ravni kot prej, je največji favorit za zlato Ščeničnik iz SZ.

Pri dekletih so v ospredju Sovjetinje, Italijanki Sidotijeva in Salvador-

jeva, Avstralka Saxbyjeva in Nemka Andersova. Morda se bodo v vrh prebile tudi Kitajke.

Met krogle za ženske, ki je kot vedno postavljen v sam začetek programa, se obeta kot skromna predstava v primerjavi s številčnimi vrednosti rezultatov v tej panogi. Svetovna rekor-

derka Lisovskaja je svoj čas dosegla 22,63 m, sedaj pa je zadovoljna, ko preseže 21 m. Vsekakor bi morala zmagati. Nevarni sta dve Kitajki, predstavnice Nemčije pa so le senca nekdanje moči.

Na sliki AP s svečanega odprtja SP v Tokiu.

Včeraj na plavalnem evropskem prvenstvu v Atenah

Jugoslovanski vaterpolisti zasluženoma premagali azzurre

ATENE — Tudi včerajšnji dan evropskega plavalnega prvenstva v Atenah je potekal v znamenju Sovjetske zveze, ki je osvojila kar štiri zlate kolajne (tri v plavanju in 1 v skokih v vodo). Italijanski tbor pa je spet razveselil Giorgio Lamberti, ki je osvojil bron na 400 m prosto. V malem finalu na 400 m prosto sta bila Jugoslovana Jure Bučar (3'56''39) peti in Nace Majcen (3'58''67) pa sedmi.

Jugoslovanski vaterpolisti so zasluženoma premagali Italijane z 11:9 (3:1, 3:1, 2:3, 3:4) in se bodo danes v velikem finalu spoprijeli s Španci. Le-ti so namreč včeraj v drugem polfinalu odprvili SZ s 13:8 (4:0, 4:0, 3:2, 2:6). Azzurri bodo tako danes igrali za 3. mesto s Sovjeti.

FINALNI IZIDI

400 M PROSTO MOŠKI: 1. Evgenij Sadovnij (SZ) 3'49''02; 2. Vojdat (Polj.) 3'49''09; 3. Giorgio Lamberti (It.) 3'50''46; 4. Wiese (Nem.) 3'50''46; 5. Hoffmann (Nem.) 3'51''42; 6. Holemrtz (Sve.) 3'53''08; 7. Podkocienly (Polj.) 3'53''21; 8. Szylagyi (Madž.) 3'54''88.

200 PRSNO MOŠKI: 1. Nick Gillingham (VB) 2'12''55; 2. Rozsa (Madž.) 2'12''58; 3. Lopez (Šp.) 2'13''40; 4. Guttler (Madž.) 2'14''07; 5. Fernandez (Šp.) 2'14''40; 6. Penicaud (Fr.) 2'14''82; 7. Beinhauer (ČSFR) 2'15''59; 8. Cecchi (It.) 2'16''29.

100 M DELFIN ŽENSKE: 1. Catherine Plewinski (Fr.) 1'00''32; 2. De Bruijn (Niz.) 1'01''64; 3. Lundin (Sve.) 1'01''80; 4. Campbell (VB) 1'02''01; 5. Kononenko (SZ) 1'02''40; 6. Meissner (Nem.) 1'02''65; 7.

Stromberg (Šve.) 1'02''80; 8. Brienesse (Niz.) 1'03''16.

4X100 M PROSTO MOŠKI: 1. SZ (Knin, Prigoda, Tajanovič, Popov) 3'17''11 (evropski rekord); 2. Nemčija 3'18''31; 3. Švedska 3'20''42; 4. Italija (Gleria, Idini, Dini, Lamberti) 3'20''94 (it. rekord); 5. Francija 3'21''27; 6. Nizozemska 3'23''81; 7. Norveška 3'26''34; 8. Grčija 3'31''41.

SKOKI V VODO (STOLP): 1. Vladimir Timošinin (SZ) 606,21; 2. Saitin (SZ) 602,22; 3. Morgan (VB) 578,67; 4. Kempel (Nem.) 575,49; 5. Küne (Nem.) 573,99.

100 M PRSNO ŽENSKE: 1. Elena Rudkovskaja (SZ) 1'09''05; 2. Bondarenko (SZ) 1'09''99; 3. Dangelakova (Bol.) 1'10''12; 4. Dalla Valle (It.) in Csepe (Madž.) 1'10''54; 6. Gerasch (Nem.) 1'10''62; 7. Coombes (VB) 1'11''52; 8. Hill (VB) 1'16''56.

Jugoslovanske ekipe na nevtralnem terenu

ZUERICH — Jugoslovanske ekipe v raznih evropskih pokalih (Crvena zvezda, Hajduk, Hašk Gradjanski in Partizan) bodo morale domače tekme igrati na igriščih izven države. Tako je odločila evropska nogometna zveza (UEFA) glede na politični položaj v Jugoslaviji.

Sampdoria - Roma za superpokal

GENOVA — Danes bo v Genovi nogometna tekma za italijanski superpokal med Sampdorijo, ki je osvojila državni naslov, in Romo, ki je osvojila državni pokal.

obvestila

ZŠSDI obvešča, da bo v torek, 27. t. m., ob 20.30 na sedežu SK Brdina na Opčinah - Proseška ul. 131 seja smučarske komisije.

MLADINSKI ODSEK SPDT prireja od petka, 30. t. m., do 1. septembra mladinski izlet na Krn in Krnska jezera s pohodom iz Bohinja in Kobari- da. Vpisovanje in informacije pri načelniku odseka Robertu Devetaku tel. 55180.

SK BRDINA obvešča, da se začnajo suhi treningi pod vodstvom tehničnega vodje v torek, 27. t. m., in vabi vso mladino, predvsem osnovnošolske otroke, naj se zberejo na Brdini ob 18. uri.

ŠZ JADRAN sporoča, da bodo pregledni treningi v telovadnici Pristaniških delavcev na Proseku za mlade košarkarje, kot sledi. DANES ob 15.00: trening za letnika 1978/79; 16.45: trening za letnika 1976/77.

ŠZ SLOGA in SK DEVIN organizirata od 25. do 27. avgusta pohod in vzpon na Triglav, Lepošpičje in Triglavsko jezera. Informacije: Bruno Škrk - tel. 200236.

ŠD POLET KOTALKARSKA SEKCIJA sporoča, da se je pričelo vpisovanje za kotalkarski tečaj. Interesenti naj se zgledajo na Poletovi kotalkarski plošči od 17. do 20. ure vsak dan razen sobote in nedelje. Tel. št. 211758.

JK ČUPA vabi člane na društveno regato za katune jadrnice, ki bo v nedeljo, 25. t. m., pred seljskim zalivom s startom ob 11. uri. Vpisovanje v društvenem se-dežu.

Danes na cestni vožnji amaterjev na SP v Stuttgartu Med favoriti tudi Bonča

STUTTART — Danes bodo v Stuttgartu bodelili kompleta kolajn v cestnih vožnjah za ženske (79 km) in amaterje (173,8 km).

Med ženskami bodo za Italijo tekmoval Bandinijska, Bonanomijeva, Chiappova, Turcutova, Cappellottova in Seghezzijeva. Veliko zanimanje vlada za nastop amaterjev, kjer so med favoriti tudi italijanski predstavniki. Naj omenimo, da bo danes tekmoval tudi Mirko Gualdi, ki je lani osvojil naslov svetovnega prvaka. Ostali azzurri pa so Bartoli, Belli, Casagrande, Conte, Peron in Rebellin.

Med današnjimi favoriti je tudi slovenski kolesar Valter Bonča, ki je na dan pred tekmo izjavil: »Take dirke so prava loterija in več kolarjev ima možnost, da osvoji naslov prvaka. Pomembno je, da obdržim korak z vodilnimi po prvih krogih, potem pa je vsak razplet mogoč.« Poleg Bonče bodo za Jugoslavijo danes nastopili še Sandi Šmerc, Srečko Glivar, Miro Miškulin, Aleksandar Milenkoivč in Aleš Pagon.

Sicer naj bi na današnji dirki imeli največ možnosti za zmago tile koelsarji: Armstrong (ZDA), Davidenko (SZ), Audehm (Nem.), Alaerts (Bel.).

Italijanska televizija na tretjem sporedu bo dirko amaterjev neposredno prenašala z začetkom ob 15.30.

VN Belgije: Senna rekorden

SPA FRANCORCHAMPS — Brazilec Ayrton Senna na mclarnu je včeraj na prvih uradnih poskusnih vožnjah za VN Belgije v formuli 1, ki bo jutri na dirkališču v kraju Spa, dosegel daleč najboljši čas in je celo izboljšal rekord proge, ki ga je dosegel lani. Slavje mclarnov je dopolnil Avstrijec Berger, medtem ko je bil Nigel Mansell tretji pred Ferrarijeva-ma pilotoma Prostom in Alesijem.

VRSTNI RED VČERAŠNJIH POSKUSNIH VOŽENJ: 1. Senna (Braz.) mclaren 1'49''100 s poprečno hitrostjo 229,001 km na uro; 2. Berger (Av.) mclaren 1'49''485; 3. Mansell (VB) williams 1'50''666; 4. Prost (Fr.) ferrari 1'51''369; 5.

Alesi (Fr.) ferrari 1'51''832; 6. patrese (It.) williams 1'52''646.

Vodi Sainz

JYVASKYLA — Po 14 posebnih vožnjah na avtomobilskem rallyju Tisočerih jezer za SP vodi Španec Sainz na toyoti pred Kankkunenom (lancia) in Alenom (subaru leacy).

Poskusne vožnje za VN ČSFR

BRNO — Loris Capirossi (It.) na hondi v 125 ccm, Carlos Cardus (Šp.) na hondi v 250 ccm in Wainey Rainey (ZDA) na yamahi so včeraj v Brnu dosegli najboljše čase na poskusnih vožnjah za jutrišnje motociklistično VN Českoslovaške za SP.

Večina naših košarkarjev že pridno na delu Nekaj novosti za novo sezono

Nekatera naša košarkarska društva so že pričela z delom, druga pa bodo prav kmalu. Zato pogledimo, kako je dosedanje stanje pri naših ekipah in kako se bodo le-te predstavile za bližnja košarkarska prvenstva.

Jadranova članska postava, ki je pričela priprave 19. t.m., se je okrepila z vrnitvijo Sandija Rauberja iz Livorna, zelo verjetno pa bo modri dres ponovno oblekel tudi Klavdij Starc, po dveh sezonah v B-1 in B-2 ligi. V širšem spisku jadranovcev so vsi lanski igralci, novosti pa predstavljajo borovec Peter Ažman, poletovec Štefan Persi, Kontovelova mladinka Aleš Sterni in Walter Daneu, borova mladinka Matej Pettiroso in Gorazd Bajc, poletovec Janez Berdon ter Brežan Mitja Škabar. Trenerja Drvarič in Krečič bosta preverila kakovost vsakega posameznika in bosta skušala, s pomočjo drugih trenerjev izvesti čimboljše izbire v korist igralcev in posameznih matičnih klubov.

Pri Kontovelu so se znašli v težavah zaradi hude poškodbe kolena Petra Štoke, kar povzroča dodatne težave ekipi, ki je že itak šibka pod košema. Društvo zasleduje bivšega jadranovca Roberta Daneva, ki je pa baje dokončno prenehal z aktivnim igranjem. Največ govora je seveda okrog Jana Budina, ki bi pa moral ostati še eno sezono pri Kontovelu. Medenova postava je s treningi pričela 19. t.m., sklicani pa so bili vsi lanski igralci.

Glede Bora, ki je s pripravami tudi prišel 19. t.m., je zanesljivih novic bolj malo, saj je zadeva precej vezana na usodo Cicibone, ki pa bo morala vse-

kakor zanesljivo še nastopati v promocijski ligi. Na seznamu trenerja Fabia Sancina in pomočnika Umberta Acerbija je doslej nekaj lanskih igralcev (Perčič, Smotlak, Simonič, Debeljuh, Borut Pertot, Barini, Pieri in Tul). Ivan Bajc je še vezan z ekipo Latte Carso, saj naj bi bil dogovor med kluboma tak, da bi lahko novi trener škedenjskega tretjeligaša Peter Brumen poklical k sebi nekaj Borovih posameznikov (I. Bajc, A. Pieri) po lastni uvidevnosti. V ekipi ni več Fabrizia Korošca, ki se je odrekel aktivnemu igranju in ponudbam iz Milj in Kontovela. Pod vprašajem so še nekateri igralci (Semen, Cupin, Lippolis, Furlan, Jogan in Kovačič), ki pa bi seveda lahko igrali s Cicibono.

Pri Bregu računajo na vse lanske igralce, možne novosti pa bi bile lahkogor Uršič, Robi Klobas, Fabrizio Korošec in Pavel Ferluga.

Borovci jutri v Radence

Jutri bo skupina Borovih košarkarjev (mladinci in člani) odšla na enotedenske priprave v Radence, kjer bo pod vodstvom trenerja Sancina odigrala tudi nekaj prijateljskih srečanj. V programu je seveda precejšnje število treningov, v prostem času pa bodo fantje imeli na razpolago bazen in teniška igrišča. Žal bo skupina precej nepopolna, saj bo nekaj posameznikov ostalo v Trstu zaradi delovnih obveznosti ali drugih razlogov. Predviden je tudi izlet v Avstrijo, kjer bodo borovci odigrali tekmo s tamkajšnjo ekipo iz Gradca. (V. Jogan)

Potni list je bil v nahrbtniku na strehi in predlagal sem, da skozi okno pokažem fotokopijo, ker je bil hodnik pravo skupno ležišče. Guardia civil je sprejela predlog in avtobus je težko in majavo zaječal v strmino. Za kakih 280 kilometrov poti od Arequipa do Juliace je bilo predvidenih kakih 10 do 11 ur vožnje. Cesta je bila neverjetno slaba, polna lukenj in kamnov, razorana kot po pohodu skupine tankov. Večkrat me je sune od spodaj dobesedno stresel in trikrat smo na zadnjem sedežu poskočili do stropa! Resnično. Ure so teklo počasi in mukam ni hotelo biti konca. Za kratek počitek smo se ustavili po polnoči pri skupini revnih hišic. Na tej progi se Kordiljero premaga na višini 4478 metrov.

Prihod v Juliaco je zgodaj zjutraj pomenil konec križvega pota, po katerem me je hrbet nevarno bolel. Začela se je nova psihološka akcija proti ubogemu potniku.

Treba je bilo presedlati na avtobus za bližnji Puno, nihče pa ni vedel za avtobus. Po vrsti so šoferji dajali različne informacije. To pa ni bilo hudo, ker je bil Puno blizu. Izginil pa je nahrbtnik. Avtobus iz Arequipa je že odpeljal drugam raztovorjene, prtljage pa nisem videl. »No se preocupe« so me mirili naj se ne razburjam. Pod silo položaja sem čakal na usodo. Odpeljal sem se za Puno, ne da bi videl nahrbtnika pri natovarjanju in z grozo ugotovil, da ga po prihodu ni bilo niti med raztovorom. Obupan sem se odpravil k šefu in v čakalnici nisem mogel verjeti trudnim očem, ki so videle mojo »mochila azul« (modri nahrbtnik), ki me je morda uro čakala v Punu. Nisem skušal ugotoviti, s katerim »carrom« je prišel.

Bližina Bolivije je terjala hitro odločitev glede obiska te države. Hodil sem iz postaje proti središču mesteca, ko me je deček zaklical iz kombija. »Gringo! Desaguadero?« Desaguadero je meja med Perujem in Bolivijo. Ostali potniki so bili namenjeni na La Paz in po njihovem mnenju bi morali v bolivijsko prestolnico prispeti že zgodaj popoldan. Hitro sem vstopil in že smo drveli ob jezeru Titicaca proti meji. V vsaki vasi se je vožnja prekinjala, ker je moral šofer na vsaki postaji guardie civil oddati seznam potnikov. Ko so mu izvodi pošli, smo morali izpolniti serijo novih. V 200 kilometrih jih je oddal kar pet.

Na meji pa je šlo vse hitro od rok. Polovica Desaguadera je v Peruju, polovica pa v Boliviji. Meja je na mostu, pod katerim se jezero Titicaca izliva na bolivijsko planoto v jezero Poopó. Desaguadero pomeni dobesedno vodni odtok. Domačini se preko mosta prosto sprehajajo z ene države na drugo in perujski vojak je bil, kljub težkemu mitraljezu, vse prej kot strog stražar. Na bolivijski strani je bila kontrola samo približna.

Za La Paz se je zbralo kakih 25 kandidatov, ob napovedani, 13. uri pa avtobusa ni bilo od nikoder. S priložnostnim tovarišem sem zavil v edino gostilno, da bi potolažil želodec.

Nisem imel bolivijskih pesov in za perujskega niso poznali tečaja, poleg tega pa niso imeli dovolj denarja, da bi zamenjali 10 dolarjev. Preko mostu sem se s privolenjem obmejnih organov vrnil v Peru, da bi nekaj zamenjal. Najprej se s skupino stark nisem zedinil glede tečaja, nato pa presegel zmogljivost njihovih rezerv. Končno sem le iztisnil protivednost bornih dveh dolarjev in za 14 tisoč soles prejel ... 280 tisoč bolivanov.

Prav dva dni prej je bolivijska vlada razvrednotila denar za 417 (!) odstotkov in domači peso je postal nezanimiv tudi za domačine. Vse se je drlo za dolarje, ki je pri črni menjavah poskočil od 10 tisoč do 126 tisoč bolivanov za en dolar. Od mojih 280 tisoč sem za zelo skromno kosilo s pivom odštel kar 180 tisoč. Za vožnjo do La Paza bi mi spet manjkala denar, ker pa avtobusa še dve uri ni bilo sem se dokončno vrnil v Peru in Bolivijo izpustil. Ostal mi je samo žig na potnem listu za spomin.

Ob povratku v Peru sem prav na meji prestregel nenavadno evidentno tablico iz ... Poljske. Kamion s skupino študentov arheologije se je po izkrcanju v Callau podajal na ogled Tiuana. Lahko bi se tudi peljal z njimi, razveljavil pa sem že moj vstopni vizum in ni mi bilo več do razlag obmejnim organom. Carinski dokumenti kamiona so bili vsaj po evropskih standardih povsem v redu, očitno pa jih je bolivijski carinik videl prvič. Da bi ne bilo napak je nanje odtisnil menda vse žige, ki jih je imel v predalu in Poljaki so se zadovoljni odpeljali. Kombi, ki me je pripeljal iz Puna je še vedno čakal potnike za nazaj. Ker avtobusa iz La Paza ni bilo, je imel šofer slab posel. Vsekakor smo čakali še dve uri in končno odpeljali skoraj prazni.

Obala Titicace je dobro naseljena. Ljudje živijo v majhnih vasicah ali v posamičnih hišah. Pojem hiše pa ima tam drugačen pomen kot pri nas. Zidovi so večinoma iz blata in slame, ki tudi pokriva streho. Oken te hiše navadno nimajo in vrata so edina odprtina. Dim uhaja skozi streho in špranje. Ker je drevje zelo redko je kravje blato glavno kurilno sredstvo. Le malokd si lahko privoščijo jeklenko s plinom. Svet je izkoriščen za zelo primitivno poljedelstvo.

Ob Titicaci se pridelujejo krompir, ječmen in zelenjava, medtem ko bi bila za koruzo potrebna malo nižja lega in toplejše podnebje. Ker umetnih gnojil ni in so odpadki namenjeni največ kurjavi, si kmetje pomagajo z rotacijsko obdelavo njiv, ki nekaj sezon počivajo, da se zemlja lahko ponovno obogati z hranilnimi snovmi za novo setev. Dela so izključno ročno ter s pomočjo volov ali lam. Lesen plug je običajen.

Ker sta Arequipa in Puno povezana z vlakom, je cesta slabša, deževna doba pa je v Andih še dodatno skvarila poti.

Trume »ambulantes« so mi že desetkrat ponudile svoje blago in postal sem rasist, kolonialist in yankee, seveda le površno, ker sta bili njihova revščina in beda daleč hujši od moje nejevolje. Avtobusa, ki bi moral odpeljati ob 18. poldrugo uro kasneje, še ni bilo na spregled in začel sem dvomiti v odhod. Končno je pridrdrala stara škatla in začeli so natovarjati prtljago. Ob takih prilikah je primerno, da se osebju da navodila, naj z nahrbtnikom ravna malo bolje kot z vrečami domačinov. Če natovarjajo na streho je koristno, da se počaka, dokler ni vse trdno privezano in pokrito.

Dobil sem najslabši sedež v zadnji vrsti. Bil je brez vzmeti in zelo trd. Poleg sedežev so napolnili tudi hodnik. Za dolgo pot so si Indijanci pripravili zasilna ležišča, ali vsaj opore za hrbet. Že pred odhodom je na vrečah in culah na hodniku zaspalo več otrok.

Čim smo nad mestom naleteli na običajno policijsko kontrolo, sem postal tarča radovednosti.

»Italiano! Potni list!«
»Italia, la tierra donde vive el papa« (dežela, kjer prebiva papež), je pred menoj v ekstazi vzdihnila res lepa Indijanka.

S kolikimi Volčiči razpolaga počasna RAI?

Vojaški golpe v Sovjetski zvezi lahko brez pomislekov uvrstimo med prvovrstne televizijske dogodke. CNN, BBC, CBS in ostale multinacionalke informacijske industrije so tudi tokrat žele levji delež novinarske slave. Italijanske televizijske mreže, bodisi državne kot zasebne, še zdaleč niso dosegle tistih nivojev ažurnosti in novinarske neposrednosti, ki jih je važnost dogodka zahtevala. Kar je seveda (to pa ni novost) povzročilo številne polemike, predvsem pri RAI.

»Studio aperto« TV dnevnik, ki ga na Berlusconijevi mreži Italia1 vodi Emilio Fede, je namreč tudi tokrat, kot za časa začetka zalivske vojne, prehitel RAI, saj je v ponedeljek zjutraj prvi dal novico o vojaškem udaru v SZ. Vodstvo RAI (Pasquarelli in Manca) je poleg tega v sredo prepovedalo novinarjem TG3, da bi ponoči nadaljevali z izredno oddajo, med katero so v živo poročali o polomu vojaškega puca. Namesto tega so dali predvajati star črno-beli film. Kljub nesrečnemu vodstvu je RAI krepko prehitela svoje tekmece, saj je poročilom RAI sledilo povprečno kar 82 odstotkov italijanskih TV gledalcev.

K temu uspehu je verjetno največ pripomogla poklicna usposobljenost novinarjev državne televizije. Samo primer. »Našega« Mitjo Volčiča je golpe presenetil med zasluženimi počitnicami na Sardiniji. Kljub temu je Volčič že v ponedeljek zjutraj v svojih poročilih napovedal, da bodo pučisti propadli, ker je perestrojka že temeljito spremenila sovjetsko družbo, ki ni več tista iz časov Hruščeva. Napoved, ki se je v ponedeljek niso upali izreči niti sloviti poročevalci CNN. Očitno je Volčič dober poznavalec moskovskih razmer, ki je vedel, kaj govori. Dokler bo RAI imela takšne novinarje, si bo lahko privoščila, da drugi prvi sporočijo javnosti novico o kakem golpeju, itak bo ona potem točno napovedala, kako se bo vse končalo. Vprašanje pa je, koliko »Volčičev« ima RAI na razpolago?

W. ŠKERK

Na Gradu sv. Justa mladinska igra Ciak

»Ciak« je naslov mladinske gledališke predstave, ki jo bo skupina Alconi iz Trevisa uprizorila danes in jutri ob 21. uri na Gradu sv. Justa. Naši otroci to predstavo verjetno že poznajo, saj so jo že večkrat videli na televizijskih zaslonih. Profesor in Asistent (na sliki) sta se namreč večkrat pojavila s svojimi skeči med mladinsko oddajo prve mreže RAI »Big«. Dogodki se med predstavo zvrstijo na namišljeni Univerzi o predstavah v gibanju, kjer strogi Profesor predava o prednikih današnjega filma in kinematografije. Ta »kratki« zgodovinski pregled se začne s predstavitvijo znamenitih kitajskih senc. Profesorjeva zgodovina filma se namreč začne na Kitajskem leta 121 pred Kristusom, med vladanjem cesarja Wua. Pripetljaji cesarja Wua in dvornega svetovalca Schaowonga so za avtorje pretveza, s katero otrokom razložijo, kako nastane predstava s kitajskimi sencami.

Nato pa se profesorjeva lekcija nadaljuje s predstavitvijo »čudežne svetilke«. Tu vstopijo na sceno še Zanino in Capi, simpatična protagonista številnih predstav skupine Alconi. S pomočjo nekaterih slik in s projektiranjem Zanino in Capi prikažeta malim gledalcem uporabo »čudežne svetilke«, stroja, ki ga lahko upravičeno imamo za predhodnika filmskega projektorja. Predstava se nadaljuje s predstavitvijo »fotografske puške«. Zaključí pa se z znamenitim filmom bratov Lumiere, ki sta posnela drveči vlak, ki prihaja na postajo.

»Ciak« je torej predstava, ki otrokom na nevsljiv in enostaven način otrokom prikazuje zgodovino in načine tako imenovane avdiovizuelne komunikacije. Igralca vseskozi vključujeta mlado publiko v dogajanje in iz tega nastane zanimiva in prijetna klima, ki nima nič kaj opraviš na klasičnim, strogim gledališčem.

Predstavo sta zrealizirala Francesco in Sergio Manlio, ki je tudi avtor tekstov. Za glasbo sta poskrbela Franco Godi in Luciano Buosi, scene pa sta realizirala Stefano Tallon in Luciano Scomparin. (w)

poletne prireditve

VIDEM
Vrt del Torso
Danes, 24. 8., ob 21.30: jazz koncert s skupino Oregon, ki jo sestavljajo Ralph Towner - kitara in klaviature, Paul McCandless - saksofon in klarinet, Glen Moore - kontrabas, Trüök Gurtu - bobni.
V četrtek, 29. 8., ob 21.30: Clowns all'italiana s skupino La Chiave di Campopisano, r. Mimmo Chianese.

Grad
Jutri, 25. 8., ob 21.30: gala predstava komičnega igralca s skupino Banda Osiris in igralci Claudiom Bisiom, Lello Costa, Paolom Rossijem, Davidom Riandinom in Danielejem Trambustijem.
V četrtek, 29. 8., ob 21.30: koncert Francesca Baccinija.

PASSARIANO
Vila Manin
14. septembra ob 21. uri: recital Fabrizia De Andrèja.

CERVIGNANO
Trg S. Girolamo
Danes ob 21. uri: predstava gledališke animacije - Frúz di Zervignan.
V petek, 30. 8., ob 21. uri: mladinski koncert.
V soboto, 31. 8., ob 21. uri: koncert godbe na pihala iz Cervignana.

LIGNANO
Arena Alpe Adria
V ponedeljek, 26. 8., ob 21. uri: koncert Lucia Dalle.

GRADEŽ
Kongresna palača
V soboto, 31. 8., ob 21. uri: Vose in coro per Biagio Marin - deželni zbori na tekste Biagia Marina.

OGLEJ
Trg Patriarcato
Danes ob 21. uri: koncert Severina Gazzellonija.

PIRAN
Križni hodnik
V petek, 30. 8., ob 21. uri: koncert vokalno instrumentalne skupine Vox Nova iz Kopra, dir. Mirko Slosar (Gallus, Britten, Ramirez).

PORTOROŽ
Portoroška cerkev
Jutri, 25. 8., ob 21. uri: recital sopranistke Dunje Sprunk, violinista Tomaža Lorenza in organista Maksa Strmčnika (Vivaldi, da Bologna, Purcell, Mozart, Stamitz, Bach, Bononcini).
Avditorij
V soboto, 31. 8., ob 21. uri: nastop ritmične skupine KUD Karol Pahor in plesne skupine Kiwi, gost svetovni prvak v kotalkanju Samo Kokorovec.

LJUBLJANA
Križanke
Jutri, 25. 8., ob 20. uri: koncer vokalne skupine Ave, dirigent Andraž Hauptman (Gallus, Morley, Monteverdi, Allegri, Lotti, Williams, Rautavaara, Ukmar, Krek, Lebič, Swider).
V ponedeljek, 26. 8., ob 20. uri: koncert komornega orkestra Festival Strings Lucernes; violinisti Gunars Llarsens, Stanley in Daniel Doods, dirigent Rudolf Baumgartner (Vivaldi, Mozart, Bach, Dvořák, Mendelssohn).
V sredo, 28. 8., ob 20.30: musical Goslač na strehi (Stein-Bock) z Gledališčem Komedija iz Zagreba.
V četrtek, 29. 8., ob 20.30: musical Jalta, Jalta (Grgič-Kabiljo) z gledališčem Komedija iz Zagreba.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.30 Nad.: Canne al vento 8.40 Dokumenti: Maurizio Calvesi in Caravaggio 9.15 Šport: SP v atletiki (prenos iz Tokia) 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Izžrebanje lota 14.05 Film: Un re per quattro regine (vestern, ZDA 1956, r. Raoul Walsh, i. Clark Gable, Eleanor Parker) 15.30 Sobotni šport: SP v kolesarstvu, 17.00 gimnastika (Italija-ZDA-Kanada, ženske), 17.45 nogometni turnir Under 16 18.25 Izžrebanje lota 18.30 Variete: Il sabato dello Zecchino 19.25 Nedeljski evangelij 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.40 Variete: Splash - Un'estate al Massimo (vodi Massimo Ranieri) 22.45 Dnevnik 23.00 Dnevnikove poglobitve 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Film: La miglior vendetta è il successo (dram., ZDA 1984, r. Jerzy Skolimovski, i. Michael York)	RAI 2 7.30 Male in velike zgodbe 10.55 Ena rastlina na dan 11.15 Nanizanka: Al di qua del Paradiso 12.00 Variete: Sereno variabile 13.00 Dnevnik 13.30 Šport: SP v atletiki 14.30 Film: Come sposare una figlia (kom., ZDA 1958, r. Vincente Minnelli, i. Rex Harrison) 16.10 Variete: ... e l'ultimo chiuda la porta 16.30 Izžrebanje lota 16.35 Film: Lo stesso giorno il prossimo anno (kom., ZDA 1979, i. A. Alda) 18.45 Nanizanka: Hill Street 19.45 Dnevnik in pregled športnih vesti 20.30 Nanizanka: Commissario Navarro - La morte di una formica 22.10 Boks: Kalambay-Ashton (EP v srednji kat.) 23.15 Nočni dnevnik, horoskop in vreme 23.40 Nočni šport: pole position, rally na Finskem, SP v atletiki 3.30 Film: Vespro siciliano (dram., It. 1949, r. Giorgio Pastina)	RAI 3 9.25 SP v veslanju 12.00 Koncerti RAI 3: Igor Markevitch dirigira Brahmosov Koncert št. 1 v d-molu op. 15 12.55 Avtomobilizem F1: VN Belgije 14.00 Deželne vesti 14.10 Popoldanski dnevnik 14.20 Šport: SP v veslanju, 15.05 tenis - turnir ATP, 16.30 EP v kartingu, 17.00 EP v plavanju (finale) 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Videobox 91 20.30 Nanizanka Lassie: Un amico per Neil, L'acqua avvelenata, Avventura in città, Spedizione archeologica 22.05 Aktualno: Sottotraccia (vodi Ugo Gregoretti) 22.35 Nogomet: Fiorentina-Boca 23.20 Nočni dnevnik 0.20 Dnevnik in vreme 0.35 Film: Scott Joplin (kom., ZDA 1977, r. Jeremy p. Kagan, i. Billy Dee Williams, Clifton Davis)	TV Slovenija 1 9.00 Mozaik. Radovedni Tacek - Klešče, 9.10 Klub Klobuk na počitnicah, 9.40 nanizanka Alf 10.05 Zgodbe iz školjke 11.10 Večerni gost: Dr. Anton Trstenjak 12.00 Video strani 15.30 Film: Vitezi okrogle mize (pust., VB 1953, r. Richard Thorpe, i. Robert Taylor, Ava Gardner, Mel Ferrer) 17.20 Sova (pon.), vmes nanizanka Pri Huxtablovih 17.55 Poslovne informacije 18.00 Dnevnik 18.05 Spored za otroke in mlade: Kevinov svet 18.35 Dokumentarec: Miza 19.05 Risanka in TV okno 19.30 Dnevnik, vreme, Utrip 20.15 Žrebanje 3x3 20.30 Melodije morja in sonca 21.45 Sova, vmes nanizanka Na zdravje! 22.10 Dnevnik, šport, vreme 22.30 Sova, vmes nad. Vojna in spomin in film Emmanuelle 1 (erot., Fr. 1974, r. Just Jaeckin, i. Sylvia Kristel, Marika Green) 2.00 Video strani	TV Koper 17.30 Športna oddaja 19.00 TVD Novice 19.25 Video agenda 19.30 Nabožna oddaja: Jutri je nedelja 19.40 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes risanka Gianni e Pinotto in nanizanka La guerra di Tom Grattan 20.40 Film: Cocco mio (kom., Fr.-It. 1979, r. Jean Pierre Rawson, i. Jean Carmet, Nino Manfredi) 22.10 TVD Novice 22.20 Nanizanka: Mod Squad 23.10 Športna oddaja	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Potpuri; 9.00 Otroški kotichek; 9.15 Potpuri; 9.30 Roman: Vsakdo umira sam (r. Glavko Turk, zadnji del); 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert Glasbene maticice; 11.50 Orkestralna glasba; 12.00 Muzeji pri nas; 12.20 Pričljubljene melodije; 12.40 Z naših festivalov; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Drobnotnice; 14.25 Tropicana; 15.00 Oddaja o Indijancih: Prigishe neba; 15.30 Potpuri; 16.00 Debelost in akupuntura; 16.20 Evergreeni; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: Berlioz; 18.00 Satirični kabaret (z Borisom Kobalom in Sergejem Verčem); 18.30 Evergreeni; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5 7.00 Nanizanke: La famiglia Bradford, 8.00 Simon Templar, 9.00 Bonanza 10.00 Film: Ombre rosse (vestern, ZDA 1986, r. Ted Post, i. K. Kristofferson) 12.00 Varieteja: Rivediamoli, 12.30 Estate 5 12.55 Canale 5 News 13.45 Nanizanka: I Robinson - Batteria da cucina 14.30 Nan.: Top Secret, 15.30 Genitori in blue jeans 16.00 Otroški variete 17.55 Nanizanka: Mai dire si 18.55 Kviz: La verità 19.30 Varieteji: Sei un fenomeno, 20.25 Il Tg delle vacanze, 20.40 Bellezze al bagno, vmes (19.55) Canale 5 News 22.40 Variete: Superstar 23.10 Aktualno: Cortina 91 23.45 Film: Fango, sudore e polvere da sparo (vestern, ZDA 1972, r. Dick Richards, i. Gary Grimes, Bo Hopkins) 24.00 Canale 5 News 1.40 Variete: Il Tg delle vacanze 1.55 Nan.: Attenti a quei due 3.00 Nanizanke non stop	RETE 4 8.00 Nanizanki: Appartamento in tre, 8.30 Baby Sitter 8.50 Nadaljevanke: La valle dei pini, 9.40 Señorita Andrea, 10.05 Per Elisa, 10.55 Valeria 12.00 Nan.: Appartamento in tre, 12.30 Baby Sitter 12.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 13.00 Nadaljevanke: Dallas - La controfigura, 14.00 Sentieri, 14.55 Piccola Cenerentola, 16.00 Señora, 16.30 Stellina, 17.00 La valle dei pini 17.55 TV 4 Novice 18.00 Nadaljevanke: General Hospital, 18.45 Febbre d'amore (i. Jerry Douglas), 19.40 Primavera 20.30 Film: Totò cerca casa (kom., It. 1949, r. Mario Monicelli, i. Totò, Mari-sa Merlini) 22.05 Film: Il delinquente delicato (kom., ZDA 1957, r. Don McGuire, i. Jerry Lewis, Darren McGavin) 0.05 Nadaljevanke: Dallas 1.05 Nanizanki: Love Boat, 2.05 Quincy 3.05 Programi non stop	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 8.30 Odprti studio 9.05 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 10.05 SuperVicky - Reggie s'innamora, 10.45 Riptide 11.45 Odprti studio 12.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.30 Aktualno: Festivalbar 13.50 Film: Il sergente Rom-pigioni (kom., It. 1973, r. Piergiorgio Ferretti, i. Franco Franchi, Mario Carotenuto) 16.00 Nanizanka: Tarzan 17.00 Glasba: TopVenti 18.00 Nanizanka: Poliziotto a quattro zampe 18.25 Odprti studio 18.30 Nogomet: Empoli-Bari (za pokal Italija) 20.30 Nogomet: Sampdoria-Roma (Supercoppa d'Italia) 22.30 Rubrika: Calcio estate (vodi Maurizio Mosca) 23.30 Variete: Playboy show 0.30 Odprti studio 0.50 Nanizanka: A-Team 1.50 Nanizanke non stop	ODEON 13.00 Rafting 13.30 Variete: Emozioni nel blu 14.30 Nautical Show 15.00 Rubrika o zdravju 15.30 Film: Ascoltami (dram., It. 1957, r. Carlo Campogalliani, i. Luciano Tajoli, Janet Vidor) 17.00 Film: Don Milani (biog., It. 1976, r. Alfredo Ange-li, i. Edoardo Gatticella) 18.30 Variete: Fiori di zucca 19.30 Risanke 20.30 Film: Solo per il tuo amore (dram., 1977, r. W. Petersen, i. Nastassia Kinski) 22.00 Variete: Telemeno 22.30 Film: Napoli, Palermo, New York il triangolo della camorra (dram., It. 1981, r. Alfonso Brescia, i. Mario Merola) TMC 8.30 Risanke: Snack 9.00 Šport: SP v atletiki 13.00 Sport show: 13.55 EP v plavanju : skoki, 16.55 plavanje (finale), 18.55 vaterpolo (finale za 3. mesto, prenos iz Aten)	20.00 Vesti: TMC News 20.25 EP v plavanju: vaterpolo (finale za 1. mesto) 21.40 Film: 2022 - I sopravvis-suti (fant., ZDA 1973, r. R. Fleischer, i. Charlton Heston) 23.30 Film: Dimensioni paral-lele (fant., ZDA 1986, r. Gary Walkow) 1.15 SP v atletiki: ženski Maraton TELEFRIULI 10.45 Telefriuli non stop 15.00 Nanizanke: La squadra segreta, 15.30 Il grande teatro del West 16.00 Film: Passaggio a Nord Ovest (pust., ZDA) 17.50 Nanizanki: Hallo Witch, 18.20 Stazione di servizio 18.50 Dok.: Sguardi sul mondo 19.20 Dnevnik 20.00 Nanizanka: Korg 20.30 Film: Conto aperto (krim., i. Eddie Constan-tine) 22.00 Iz parlamenta 22.30 Nočne vesti 23.00 Nanizanka: Fifty Fifty TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Kronika in komentar 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Dnevna kronika; 8.05 Zabavna glasba; 8.15 Obvestila; 8.30 Dnevnikov odmevi; 9.35 Informacije v tujih jezikih; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila, čestitke in glasba; 17.00 Tedenski aktualni mozaik; 19.30 Obvestila in glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na dopustu; 22.00 Zr-calo dneva; 22.30 Kratka radijska igra; 22.40 Veliki zabavni orkestri; 23.05 Lite-rarni nokturno; 23.15-5.00 Nočna glasba. RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjnik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 13.00 Kruh in sol radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.15 Aktualno: Zamejska reportaža; 17.30 Pri-morski dnevnik; 18.00 Melodije naj po telefonu; 18.30 Melodije morja in sonca; 19.30 Prenos Radia Slovenija. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.20 Popevka po naročilu; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družin-sko veselje: ideje in nasveti; 11.00 V istr-skem narečju; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Ko-medijant; 16.00 Mixage; 17.00 Hot Hits; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Najlepše po-pevke; 20.00 Nočni program - glasba. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Music fantasy; 20.00 Za-bavna oddaja: Morski val.